

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΗ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1951

ΑΡΙΘ. 19—20

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τῆς *Συντάξεως*: Κήρυγμα ἀληθοῦς ἀνθρωπισμοῦ.—
Ἰωάννου Ν. Καρμίρη. Ἡ Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.
—*Βασιλείου Ἀγίου, Μητροπολίτου πρ. Δήμου*. Ἀ-
νέκδοτα ἔγγραφα τῆς Μητροπόλεως Ἀθήνων (τέ-
λος). — *Σαφονίη Ἀβρ. Χουδαβερδύλου*. Ὁ Ἀπό-
στολος Παῦλος καὶ ὁ τέκος τοῦ Βασιλίου τοῦ Ἀ-
γνώστου Θεοῦ (Β'). — Ἀπηχίσεις τῶν ἑορτῶν τοῦ
Ἀποστόλου Παύλου.—*Νόμος 1882*, Περὶ ρυθμίσεως
ζητημάτων τινῶν ἀφορῶντων τὴν Ἐκκλησίαν.—*Πα-
ρατηρήσεων Στήλη*: Τὸ ἐκ τοῦ Δόγματος ἠθικὸν
χρέος.—Τὸ εἶδος καὶ τὸ μέτρον τοῦ χρέους.—Μία ;
—Ἡ παιδικὴ ἐκκλησιαστικότης.—Τὰ Κατηχητικά μας
Σχολεῖα.—Τὰ ἐπίσημα «Κατηχητικά Βοηθήματα».
—*Χρονικά*.

ΚΗΡΥΓΜΑ

ΑΛΗΘΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΥ

Κατὰ τὸν μῆνα τούτον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μετὰ ἰδιαιτέρας εὐλαβοῦς εὐγνωμοσύνης μνημονεύει τῶν συγκροτησάντων τὴν ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκου-
μενικὴν Σύνοδον ἁγίων Πατέρων (451 μ. Χ.), ἐπὶ τῇ
συμπληρώσει τῆς 1500ῆς ἀπὸ τῆς συγκροτήσεώς της
ἀμφιετηρίδος, εἶναι δ' ὡς γνωστὸν, ἡ Δ' Οἰκου-
μενικὴ Σύνοδος ἡ ἀντικρούσασα τὸν «Μονοφυσισμὸν»
καί, μετὰ βαθεῖαν καὶ παμμερῆ τοῦ θέματος μελέ-
την, καθορίσασα τὴν περὶ τῶν δύο ἐν Χριστῷ φύ-
σεων ὀρθόδοξον διδασκαλίαν, δι' ἧς κηρύσσεται ἡ
θεανδρική τοῦ Σωτῆρος προσωπικότης καὶ ἐπιβάλλε-
ται ἡ εἰς αὐτὴν πίστις παντὸς ἐπιθυμοῦντος νὰ εὐ-
ρίσκηται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας.

Σκοπὸς τῶν γραμμῶν τούτων δὲν εἶναι μῆτε ἡ
ἐξιστόρησις τῶν κατὰ τὸ ἑορταζόμενον γεγονόνος ἱστο-
ρικῶν καὶ θεολογικῶν θεμάτων, μῆτε ἡ ἔξαρσις τῆς
συμβολῆς τῆς ἁγίας Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου εἰς
τὴν καθ' ὅλου διατύπωσιν τοῦ χριστιανικοῦ δόγμα-
τος καὶ εἰς τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τοῦ ἐπὶ γῆς
σωτηρίου ὀργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.
Ἀμφότερα ταῦτα, ἐκφεύγοντα τῶν ὁρίων τῆς στή-
λης ταύτης, ἀποτελοῦσιν ὑποκείμενον εἰδικῆς ἐμπε-
ριστατωμένης μελέτης ἀλλαγῆ τοῦ παρόντος φύλλου
ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἀκαδημαϊκοῦ διδασκάλου δημο-
σιευομένης.

Ἐκεῖνο, ὑπερ ἐνταῦθα ἐπιθυμοῦμεν νὰ ὑπογραμ-

μίσωμεν, εἶναι ἡ ὅλος εἰδικὴ καὶ βαρυσήμαντος
σπουδαιότης, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ ὑπὸ τῆς Δ' Οἰκου-
μενικῆς Συνόδου θεσπισθὲν δόγμα περὶ τῆς θεαν-
δρικῆς προσωπικότητος τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ
καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦ ὁποῦν τονίζεται, κατὰ
τὸν μᾶλλον ἐμφαντικὸν καὶ πανηγυρικώτατον τρό-
πον, καὶ ἡ μεγαλειώδης, τῷ ὄντι, θέσις ἣν ἐν τῇ
χριστιανικῇ θεωρίᾳ κατέχει ἡ περὶ τοῦ Ἀνθρώπου
διδασκαλία, ἥτις, ἰδίᾳ εἰς τὰς ἡμέρας μας, εἴπερ
ποτὲ καὶ ἄλλοτε καθίσταται ἐπίκαιρος καὶ ἀναγκαία.
Λιότι, ὡς λίαν ὀρθῶς ἐτονίσθη, διὰ τῆς τριαυτῆς
αὐτοῦ διδασκαλίας ὁ ἀποκαλύψας τὸν ἀληθῆ Θεὸν
Χριστιανισμὸς ἀποβαίνει ἅμα καὶ τοῦ Ἀνθρώπου
ἀποκάλυψις, ἐφ' ὅσον ἀναβιβάζει τὸ μοναδικὸν τοῦτο
ἐπὶ γῆς πνευματικὸν τοῦ Πλάστου δημιουργήμα εἰς τὴν
ἐμπρόπευσαν καὶ ἀρχῆθεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Δημιου-
ροῦ καθορισθεῖσαν δι' αὐτὸ θεῖον, καὶ ὁ «βραχὺ τι
παρ' ἀγγέλους», ἐνεκα τῆς ἁμαρτίας, κατὰ τὸν πα-
λαιὸν Ψαλμῶδόν, ἠλαττωμένος ἄνθρωπος κατέστη
ἤδη, διὰ τῆς μετὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὑποστατικῆς
ἐνώσεώς του, ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ σύνθρονος Αὐ-
τοῦ, καθήμενος «ἐκ δεξιῶν τῆς Μεγαλοσύνης ἐν
ὕψηλοῖς».

«Ὁ ποτὲ κατ' εἰκόνα Θεοῦ, νῦν γέγονε τὸ ἅμα
Θεῶ», «ὁ πρὶν μεταληπτικὸς τῆς εἰκόνης Θεοῦ γέγονε
μεταδοτικὸς τῆς εἰκόνης», κατὰ τὸν Νύσσης Γρηγό-
ριον, καὶ «τὸ ἔσχατον μέρος τῆς λογικῆς φύσεως»,
κατὰ τὸν Ἱ. Χρυσόστομον, «οἱ πόδες ἐγένοντο κε-
φαλὴ, καὶ εἰς τὸν θρόνον ἀνηνέχθησαν τὸν βασιλικὸν»
διὰ τῆς «ἀπαρχῆς», ἣν μεθ' ἑαυτοῦ ἐκόμισεν εἰς τοὺς
Οὐρανούς ὁ ἔνσαρκος Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἀνθρώπος, λοιπόν, «τὸ μέγα τοῦτο καὶ τίμον
χρῆμα» τοῦ Νύσσης Γρηγορίου, δὲν εἶναι τὸ τελειότα-
τον, ἀπλῶς, τῶν ἐπιγείων δημιουργημάτων, ὡς «τὸ
μόνον, κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον, τῶν ζῴων θεόπλαστον»
τὸ «καὶ τῆς κτίσεως ἀπάσης τῷ Θεῷ τιμωτέρον...
οὐ τῆς σωτηρίας οὕτως ὁ Θεὸς ἠράσθη, ὡς μηδὲ τοῦ
Μονογενοῦς φείσασθαι δι' αὐτόν», ἀλλὰ καὶ «πρὸς
ὑψος ἀπειρον» ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Θεανθρώπου
Ἰησοῦ «ἀνήχθη» καὶ ἡ μετὰ τοῦ Θεοῦ-Λόγου εἰς
οὐρανούς συνανάβασις κατέστησε τὴν φύσιν αὐτοῦ
«ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῦ βασιλικοῦ δόξῃ καὶ κάλλει
στίβουσαν ἀθανάτῳ», κατὰ τὸν Χρυσόστομον Πα-
τέρα.

Τίνος φιλοσοφίας, ἡ τίνας θρησκείας, ἡ διδασκα-
λία ἀνεβίβασεν εἰς τοσοῦτον ὕψος τὴν ἀνθρωπίνην

ἀξίαν, εἰς ὅσον ἀναβιβάζει αὐτὴν ἢ θρησκεία Ἐκείνου, ὅστις εἶπε τὸ μεγαλόστομον ἐκεῖνο «τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;» καὶ παρήγγειλε τὸ συμπαθέστατον ἐκεῖνο, «μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων», ἀνακηρύξας «ἀδελφούς» Του καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἀποκλήρους τῆς ζωῆς;

Ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία ἐγεφύρωσε τὸ χάσμα, τὸ χωρίζον τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς κηρυχθείσης ἀπίστου Αὐτοῦ ἀγάπης, ἕνεκα τῆς ὁποίας αὐτὸς ὁ Θεός, κατελθὼν πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἠνώθη μετ' αὐτοῦ καὶ μεθ' Ἐαυτοῦ ἠνωμένον ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οὐρανόν!

Τοῦτο δὲν εἶναι ἀπλῆ τις θεωρία μεταφυσικῆ, ἀλλ' αὐτόχρομα ἀπτόν ιστορικὸν γεγονός, πραγματοποιηθὲν ἐν ὠρισμένῳ χρόνῳ καὶ τόπῳ ἐν τῷ ἱστορικῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, περὶ οὗ ἀδιάφυστοι ἱστορικοὶ μάρτυρες μαρτυροῦσιν, ὅσοι καὶ «συνέφαγον καὶ συνέπιον» μετ' Αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν εἶδον καὶ διὰ τῶν ὠτῶν ἤκουσαν καὶ διὰ τῶν χειρῶν «ἐψηλάφησαν» τὴν ἱστορικὴν ταύτην πραγματικότητα, ἰδόντες ἅμα καὶ «τὴν δόξαν Αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός». Οἱ μάρτυρες οὗτοι, οἱ «χρηματίσαντες αὐτόπται καὶ ὑπὲρταί τοῦ Λόγου», ἀπὸ βαθείας προσωπικῆς πείρας καὶ γνωριμίας δοκῶμενοι, διεκήρυξαν ὅτι «ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν... πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας».

Τὴν «χάριν» ταύτην καὶ τὴν «ἀλήθειαν», τὴν πραγματοποιηθεῖσαν ἐν τῷ Θεανθρώπῳ Λυτρωτῇ, ὅστις ἀπ' αὐτῶν τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐπιγείου ζωῆς Του καὶ ἔκτοτε, καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἔτι, ἀναμέσον τῶν εἰκοσιν αἰώνων τῆς χριστιανικῆς ἱστορίας, ἐγένετο «σημεῖον ἀντιλεγόμενον», ἠρμήνευσεν αὐθεντικῶς καὶ διεκήρυξεν ἢ πρὸ 1500 ἐτῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθούσα Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, πρὸς ἣν μετ' εὐλαβοῦς εὐγνωμοσύνης στρέφεται σήμερον ἡ σκέψις ὀλοκλήρου τῆς Χριστιανωσύνης.

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀγίας ταύτης Συνόδου, τὴν ἐν τῷ Σωτῆρι Χριστῷ ἀποκαλυφθεῖσαν «χάριν» καὶ «ἀλήθειαν» παραγινώσκουσι καὶ παραχαράττουσιν ὄχι μόνον οἱ ἀρνούμενοι τὴν θεῖαν Αὐτοῦ ὑπόστασιν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀρνούμενοι τὴν ἐν αὐτῷ τελείαν ἀνθρωπίνην φύσιν· διότι, ἂν ὁ Θεὸς κατῆλθε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἵνα ἐνωθῆ μετ' αὐτοῦ, ὁ ἄνθρωπος, ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ Θεοῦ, συνανῆλθε μετ' Αὐτοῦ καὶ ὁ «υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου», «ἀτρέπτως» καὶ «ἀσυγχύτως» ἠνωμένος μετὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, συνεδοξάσθη μετ' Αὐτοῦ, «καθεζόμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς», καὶ εἶναι ἄκρω ἐπίκαιρον νὰ τονισθῆ ὅτι ἡ θεολογικὴ αὐτῆ ἀλήθεια ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ ἀνθρωπολογικὸν κήρυγμα, ἄξιον ὅλων ἰδιαιτέρως προσοχῆς.

Ἡ χριστιανικὴ περὶ τοῦ Ἀνθρώπου διδασκαλία, κορυφουμένη εἰς τὸ περὶ τῆς θεανδρικῆς προσωπικότητος τοῦ Χριστοῦ δόγμα, κατέχει ὑπὲρ ἑαυτῆς τὴν ἀπόλυτον ἀποκλειστικότητα ἐν τῇ ἐμπνεύσει τῆς ἰδέας περὶ τῆς ἱερότητος τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ὅσα κἀν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐνεφανίσθησαν καὶ ἐμφανίζονται ὡς κήρυκες,

Η Δ' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ Ἐπὶ τῇ 1500ῃ ἐπετηρίδι αὐτῆς (451—1951)*

Τὸν ἀρξάμενον μῆνα ὁ Χριστιανικὸς κόσμος θέλει ἑορτάσει τὴν χιλιοστὴν πεντακοσιοστὴν ἐπέτειον τῆς τετάρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, συνελθούσης ἐν Χαλκηδόνι, προαστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου μέχρι 1 Νοεμβρίου 451. Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν πρώτη θέλει ἑορτάσει μετ' ἰδιαιτέρας λαμπρότητος καὶ εὐγνωμοσύνης τὴν μεγάλην ταύτην ἐπέτειον ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὴν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκηδόνος, οὐ μόνον διότι ἐτίμησεν αὐτὰς ἡ μεγαλάνυμος ἐκείνη Σύνοδος, ἐκεῖθεν διακηρύξασα τὸ θεμελιώδες χριστιανικὸν «δόγμα τῆς Χαλκηδόνος» περὶ τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἐν Χριστῷ φύσεων, τῆς θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης, ἀλλὰ καὶ διότι διεμόρφωσεν ὀριστικῶς τὸ διοικητικὸν σύστημα τῆς κατὰ ἀνατολὰς Ἐκκλησίας, ἀπονείμασα εἰς τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως ἴσα πρεσβεῖα τιμῆς καὶ προνόμια πρὸς τὰ τοῦ Ρώμης καὶ μεγαλύνασα αὐτὸν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασιν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ γενικωτέρας ἐπόψεως ἡ Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἔχει μεγίστην σημασίαν, δυναμένη νὰ καταλάβῃ θέσιν παρὰ τὴν Α' μεγάλην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον (325), διότι, ὡς ἐκείνη κυρίως διετύπωσε τὸ Τριαδικὸν δόγμα, μετὰ τῆς περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μεταγενεστέρως προσθήκης τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (381), οὕτω καὶ αὐτὴ κυρίως διετύπωσε τὸ Χριστολογικὸν δόγμα, συμπληρώσασα μὲν τὸ δογματικὸν ἔργον τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (431/3), προδιαγράψασα δὲ καὶ τὸ τῆς Ε' (553) καὶ τῆς ΣΤ' (680/1) Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ἐφεξῆς ἐξετάζομεν πρῶτον μὲν τὰ πρὸ τῆς συγκλήσεως τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, δευτερον δὲ τὰ κατ' αὐτὴν ἐν γένει, καὶ διὰ τὰς συνοδικὰς ἐργασίας καὶ αποφάσεις, ἀλλ' ἐν

* Διασκευή ἐκ τοῦ ὑπὸ τύπωσιν ἔργου τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἰω. Καρμίρη, ὑπὸ τὸν τίτλον: «Τὰ δογματικὰ καὶ συμβολικὰ κείμενα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας».

.....
τάχα, καὶ προασπισταὶ τῶν δικαιωμάτων τούτων ἄνθρωποι ἀρνούμενοι τὴν πηγὴν τῆς ἐμπνεύσεως τῆς περὶ τούτων ἰδέας. Ἀκριβῶς δ' ἕνεκα τῆς ἀρνήσεως ταύτης, καὶ ὑπῆρξαν καὶ ὑλάρχουν, ὡς γνωστόν, μεταξὺ αὐτῶν καὶ οἱ δεινότατα παραχαράττοντες τὴν ἰδέαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας καὶ κατεξουτελιζόντες αὐτήν, καίτοι δ' ἐμφανίζονται ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, ἐν τῇ πραγματικότητι κιβδηλεύουν πᾶσαν ἔννοιαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ αξιοπροσετίας τοῦ ἀνθρώπου, αἵτινες καταντῶσι λέξεις κεναὶ σημασίας διὰ τὰ καθεστῶτα τῶν οἰωνδῆποτε «ὀλοκληρωτισμῶν».

πάση δυνατῇ συντομίᾳ λόγῳ τοῦ περιορισμένου χώρου τῆς «Ἐκκλησίας».

I

Τὴν σύγκλησιν τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου κατέστησαν ἀναγκαίαν αἱ ἀποφάσεις τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἡ συνεπεὶα τούτων διαμορφωθείσα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κατάστασις, καὶ δὴ ἡ ἐμφάνισις τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ ὡς αἰρέσεως ἀντιθέτου πρὸς τὴν καταδικασθεῖσαν ὑπὸ τῆς Γ' Συνόδου αἵρεσιν τοῦ Νεστοριανισμοῦ. Περὶ αὐτῶν ὅθεν εἶναι ἀνάγκη νὰ προτάξωμεν βραχέα τινά.

Ἡ Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος¹, συνελθοῦσα ἐν Ἐφέσῳ τῷ 431, κατεδίκασε τὸν αἰρεσιάρχην Νεστόριον. Οὗτος, ἀκολουθῶν τὴν ἀποκλινοῦσαν πρὸς τὸν χωρισμὸν τῶν δύο ἐν Χριστῷ φύσεων Ἀντιοχειανὴν Σχολήν, καὶ μάλιστα τὸν Διόδωρον Ταρσοῦ καὶ τὸν Θεόδωρον Μοψουεστίας, ἐχώριζεν ἐξέως τὰς δύο ἐν Χριστῷ φύσεις καὶ ἐμέριζε τὸν ἕνα Χριστὸν εἰς δύο πρόσωπα ἢ δύο ὑποστάσεις, ἢ ἄλλως, τὸν ἕνα Υἱὸν ἐμέριζεν εἰς δύο Υἱούς, καὶ ἄλλον μὲν ἔλεγεν εἶναι τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἄλλον δὲ τὸν Υἱὸν τῆς Παρθένου. Ἐντεῦθεν ἰσχυρίζετο, ὅτι ἡ Παρθένος ἐγέννησε ψιλὸν ἄνθρωπον, μεθ' οὗ ἦλθεν εἰς «συνάφειαν» ἢ θεία φύσις, καὶ ἕνεκα τούτου πρέπει νὰ ὀνομάζεται αὕτη ἀπλῶς Χριστότοκος καὶ οὐχὶ Θεοτόκος. Οὕτως ὁ Νεστόριος, μετὰ τῶν λοιπῶν διδασκάλων καὶ ὁπαδῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀντιοχείας, προσπαθῶν ν' ἀποφύγῃ τὸν ἐνοῦντα σχεδὸν τὰς δύο ἐν Χριστῷ φύσεις καὶ κυρίως εἰς μίαν πλήρη φύσιν καταντῶντα Ἀπολλιναρισμόν, διὰ τοῦ ἀκρωτηριασμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὡς καὶ τὴν τὸ ἐν κυρίως πρόσωπον ἐν Χριστῷ τονίζουσαν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἔφθασεν εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, δηλ. τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ χωρισμοῦ τῶν δύο ἐν Χριστῷ φύσεων, ἐκ τῶν ὁποίων μόνην τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἐγέννησεν ἢ ὡς ἐκ τούτου ἀνθρωποτόκος Μαρία. Ἀλλ' οὕτως ὁ Νεστόριος κατέστρεφε τὴν βιβλικὴν ἔννοιαν τῆς σαρκώσεως καὶ ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεως τῶν δύο φύσεων, ἀντὶ τῆς ὁποίας ἐδέχετο ἀπλήν «συνάφειαν» αὐτῶν ἢ ἐνώσιν τινα «σχετικήν», «κατ' ἐνοίκησιν», «κατ' εὐδοκίαν», «κατὰ θέλησιν», δηλ. οὐχὶ πραγματικὴν καὶ ἀληθῆ καὶ πλήρη, ἀλλὰ μόνον ἐξωτερικὴν καὶ ἠθικὴν ἐνώσιν, ὅτε, κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν, διαφθεῖρεται ἡ ἔννοια καὶ μειοῦται ἢ ἀποτελεσματικότης τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἧτις ἐμφανίζεται ὡς συντελουμένη κυρίως εἰπεῖν δι' «ἀνθρώπου ἐνθέου», ἀδυνατοῦντος νὰ

ματαδώσῃ τοῖς ἀνθρώποις τὴν θείαν χάριν καὶ δύναμιν καὶ ζωὴν. Συνελόντι εἰπεῖν ὁ Νεστόριος κατήντησε νὰ θεωρῆ τὸν Χριστὸν μόνον ὡς ἄνθρωπον, διαιρῶν τὸν ἕνα Κύριον εἰς δύο Υἱούς, οὕτω δὲ ἠρνεῖτο τὴν θεότητα αὐτοῦ.

Τὴν κακοδοξίαν ταύτην τοῦ Νεστορίου κατεδίκασε, μετὰ προηγηθέντα σκληρὸν κατ' αὐτοῦ ἀγῶνα ὑπὸ τοῦ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, ἡ Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος. Ἀλλά, δυστυχῶς, οἱ Πατέρες αὐτῆς ἐν ἀρχῇ διηρέθησαν εἰς δύο μερίδας, ἐξ ὧν ἡ μὲν ὑπὸ τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Κύριλλον, τὸν καὶ πρόεδρον τῆς Συνόδου, περιελάμβανε τὴν μεγαλύτεν πλειονότητα αὐτῶν, ἡ δὲ ὑπὸ τὸν Πατριάρχην Ἀντιοχείας Ἰωάννην ἠρίθμει 43 μόνον ἐπισκόπους τοῦ κλίματος Ἀντιοχείας, καθυστερήσαντας καὶ φθάσαντας εἰς Ἐφεσον μετὰ τὴν καταδίκην τοῦ Νεστορίου, ἦν καὶ δὲν ἀπεδέχθησαν. Ἐν τέλει ὁμως κατάρθωσαν νὰ συμφωνήσωσι καὶ διαλλαγῶσι, κατόπιν δραστηρίου ἐπεμβάσεως καὶ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ νέου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Μαξιμιανοῦ καὶ μακρῶν ἐκατέρωθεν διαπραγματεύσεων καὶ ἀμοιβαίων ἐξηγήσεων καὶ ὑποχωρήσεων, οὕτω δὲ ἐν ἔτει 433 ἀπεδέχθησαν ἀπὸ συμφώνου καὶ ὑπέγραψαν τὴν ὑπὸ τοῦ μεγάλου θεολόγου Θεοδωρήτου Κύρου συνταχθεῖσαν «ἐκθεσιν» ἢ «ὁμολογίαν» πίστεως τῶν «διαλλαγῶν» λεγομένην, ἧτις ἐχρησίμωσεν ὡς formula concordiae μετὰ τῶν δύο διίσταμένων θεολογικῶν τάσεων καὶ σχολῶν σκέψεως Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας. Ἡ ἐπιτευχθεῖσα δὲ συμφωνία ἢ αἱ «διαλλαγαί» ἔγκειται κυρίως ἐν τούτῳ, ὅτι οἱ μὲν Ἀντιοχείαι ἀπεδέχθησαν τὴν καταδίκην τοῦ Νεστορίου καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτόν τε καὶ «τὰς δυσφήμους αὐτοῦ διδασκαλίας», οἱ δὲ Ἀλεξανδρεῖς ἀπεδέχθησαν τὴν «ἐκθεσιν» πίστεως τῶν διαλλαγῶν τοῦ Θεοδωρήτου καὶ γενικῶς τῶν Ἀντιοχέων, ἧτις τόσον ἀριστοτεχνικῶς διατυποῖ τὸ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου ὀρθόδοξον δόγμα¹, ὥστε μετὰ εἰκοσαετίαν συμπεριελήφθη αὐτούσιος ἐν τῷ δογματικῷ ὄρῳ τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου².

Ἀλλ' ἡ ἀνωτέρω διευθέτησις τῆς δογματικῆς διενέξεως μετὰ τῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας δὲν ἐξησφάλισε πλήρη καὶ μακρὰν εἰρήνην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διότι παρέμειναν ἀδιάλλακτοι ἐκατέρωθεν ἱκανοὶ ἐπίσκοποι καὶ ἄλλοι κληρικοί καὶ μοναχοί, οἵτινες λόγῳ φανατισμοῦ ἢ θεολογικῆς ἀνεπαρκειᾶς ἢ προσωπικῶν ἀντιπαθειῶν δὲν ἀπεδέχθησαν τὰς «διαλλαγὰς» τοῦ

1. Ὁ Α. Harnack ἐχαρκτήρισε τὴν «ἐκθεσιν» ταύτην ὡς «δογματικὸν ἀριστοῦργημα». (Lehrbuch der Dogmengeschichte, Tübingen 1931, τ. II, 366, πρβλ. καὶ J. Tixeront, Histoire des dogmes, Paris 1928, τ. III, 50/2).

2. Τὸ κείμενον τῆς «ἐκθέσεως» παρὰ J. Mansi, Concil. V. 292. 305. 781. J. Harduin, Acta Conciliorum, I, 1692/3. 1704. E. Schwartz, Acta Conciliorum, oecumenicorum, Berolini et Lipsiae 1933, I, 1, 4 σ. 8—9, 17.

1. Βλέπ. τὰς δύο νεωτέρας περὶ αὐτῆς ἐλληνικὰς μονογραφίας ὑπὸ *Χρυσόστομου Παπαδοπούλου*, Ἡ Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, Ἀθήναι 1932, καὶ *Α. Διαμαντοπούλου*, Ἡ Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἐν «Θεολογία» 9 (1931) 209—231, 289—303. 10 (1932) 5—21, 106—132, 193—212, 313—332. 11 (1939) 17—35, 128—148, 193—209.

433. Οὕτω πολλοὶ μὲν φανατικοὶ ὁπαδοὶ τῆς πρὸ τῶν «διαλλαγῶν» τοῦ 433 Χριστολογίας τοῦ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, καὶ μάλιστα μεταξὺ αὐτῶν οἱ πρὸς τὸν Μυστικισμὸν ρέποντες μοναχοὶ τῆς Αἰγύπτου, ὡς καὶ τὰ λείψανα τῶν ὁπαδῶν τοῦ Ἀπολλιναρίου, μὴ ἱκανοποιηθέντες ἐκ τῆς ἐπελευθέρωσης συμφωνίας, κατηγοροῦν τὸν Κύριλλον ὅτι δι' αὐτῆς παρεσύρθη εἰς τὸν δυσφυσιτισμὸν τοῦ Νεστορίου, πολλοὶ δὲ ἀδιάλλακτοὶ ὁπαδοὶ τοῦ Νεστορίου ἀντιθέτως κατηγοροῦν τὸν Ἰωάννην Ἀντιοχείας ὅτι παρεσύρθη εἰς τὸν μονοφυσιτισμὸν τῶν Ἀλεξανδρινῶν. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἐξηκολούθησαν καὶ μετὰ τὴν Γ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον αἱ χριστολογικαὶ ἔριδες περὶ τὸ δόγμα τῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἐν Χριστῷ φύσεων. Καὶ οἱ μὲν ἀδιάλλακτοὶ Νεστοριανοί, καταδικασθέντες ὑπὸ τῆς Συνόδου ἐκείνης καὶ καταδικώμενοι ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, ἀπεσχίσθησαν ἐν τέλει ἀπὸ τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπέτελεσαν τὴν αἰρετικὴν Νεστοριανικὴν Ἐκκλησίαν. Οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἀλεξανδρινῆς Σχολῆς προσελθόντες φανατικοὶ ὁπαδοὶ τοῦ πρὸ τῶν «διαλλαγῶν» τοῦ 433 Κυρίλλου, μὴ ἀποδεχθέντες τὸν συμβιβασμὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν ὀρθὴν καὶ ἀκριβῆ χριστολογικὴν διδασκαλίαν τῶν «διαλλαγῶν» τοῦ Θεοδώρητου καὶ τῶν λοιπῶν Ἀντιοχείων, ἐξηκολούθησαν συνταράσσοντας τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς νέας μονοφυσιτικῆς αἵρέσεως τοῦ Εὐτυχοῦς.

Ὁ αἰρεσιάρχης μοναχὸς Εὐτυχῆς, συνεργάτης τοῦ Κυρίλλου ἐν τῷ κατὰ τοῦ Νεστορίου ἀγῶνι αὐτοῦ καὶ θιασώτης τῆς πρὸς τὸν Μονοφυσιτισμὸν ἀγούσης ἀλεξανδρινῆς θεολογικῆς τάσεως, ἐξήγαγε τὰ τελευταῖα λογικὰ συμπεράσματα αὐτῆς, γενόμενος ἀρχηγέτης τῆς νέας αἵρέσεως τοῦ ἀμιγῶς Μονοφυσιτισμοῦ, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ διαδόχου τοῦ Κυρίλλου νέου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Διοσκόρου. Ὁ Εὐτυχῆς ἀπέδύθη εἰς τὸν ἀγῶνα κατόπιν πληροφοριῶν ὅτι ἐν τῇ Ἀντιοχειανῇ Ἐκκλησίᾳ εἶχεν ἀναζωογονηθῆ ὁ ὑπὸ τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καταδικασθεὶς Νεστοριανισμὸς ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς Χριστολογίας τῶν μεγάλων Ἀντιοχείων διδασκάλων Διοδώρου Ταρσοῦ, Θεοδώρου Μοψουεστίας καὶ Θεοδώρητου Κύρου, εἰς οὓς προσετέθη νῦν καὶ ὁ ἐπίσκοπος Ἐδέσσης Ἰβας. Ἀλλ' ἐν τῷ κατὰ τοῦ Νεστοριανισμοῦ ἀγῶνι ὁ Εὐτυχῆς κατήντησεν εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, διδάξας ὅτι ἐν τῷ Χριστῷ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν δὲν ὑπάρχουσι πλέον δύο φύσεις, ὡς ἰσχυρίζετο ὁ Νεστόριος, ἀλλὰ μία μόνον, ἡ θεία, ἐξ ἀναμειξεως καὶ συγκράσεως ἀμφοτέρων προελθοῦσα. «Τὰς γὰρ δύο φύσεις τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος μετὰ τὴν ἐνωσιν συγκραθῆναι καὶ εἰς μίαν ἀποτελεσθῆναι φύσιν ἀσεβῶς ἐδογματίζεν, ὡς καὶ τῇ θεότητι προσαρμύζειν τὰ πάθη»¹. Οὕτως ἔλε-

1. Ζωναῶς καὶ Βαλαμών, παρὰ Γ. Πάλλη καὶ Μ. Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων, Ἀθῆναι 1852, τ. II, σ. 216.

γεν : «ὁμολογῶ ἐκ δύο φύσεων γεγενῆσθαι τὸν Κύριον ἡμῶν πρὸ τῆς ἐνώσεως, μετὰ δὲ τὴν ἐνωσιν μίαν φύσιν ὁμολογῶ»¹, καὶ μετ' αὐτὴν «μίαν φύσιν προσκυνῶ καὶ ταύτην Θεοῦ σαρκωθέντος καὶ ἐνανθρωπήσαντος», «μετὰ δὲ τὴν ἐνωσιν καὶ τὴν σάρκωσιν οὐκέτι δύο φύσεις εἶπον, ἀλλὰ μίαν»². Ἐνῶ ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ἐδέχετο, ὅτι ἐν τῷ Χριστῷ ἠνώθησαν αἱ δύο φύσεις «ἀσυγχύτως καὶ ἀτρέπτως», ἀντιθέτως ὁ Εὐτυχῆς ἐπρέσβευεν, ὅτι μετὰ τὴν ἐνωσιν ἐναπελείφθη μία ἐν αὐτῷ φύσις, ἡ θεία, ὑφ' ἧς ἀπερροφήθη ἡ ἀνθρωπίνη, οἰονεὶ θεωθεῖσα, εἰς ταύτην δὲ ἀπέδιδε καὶ τὰ πάθη. Ἐπομένως τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ὁμοούσιον πρὸς τὰ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων σώματα. «Τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἀνθρώπινον, ἀλλ' οὐχ ὁμοούσιον ἡμῖν, ἐπειδὴ οἶδα αὐτὸν Θεὸν ἡμῶν». «Ὡστε ἐνῶ ἡ καὶ ὑπὸ τοῦ Κυρίλλου υἱοθετηθεῖσα ἔκθεσις πίστεως τῶν «διαλλαγῶν» ὁμολογεῖ τὸν Χριστὸν «ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα», ἀντιθέτως ὁ Εὐτυχῆς ἐδέχετο αὐτὸν «μὴ ἔχοντα σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν»... ἕως σήμερον οὐκ εἶπον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν ὁμοούσιον ἡμῖν»³. Κατὰ τὸν δικάσαντα τὸν Νεστόριον ἐν τῇ ἐνδημοῦση Συνόδῳ Κων)πόλεως τῷ 448 Πατριάρχῳ Κων)πόλεως Φλαβιανῷ, ὁ αἰρεσιάρχης Εὐτυχῆς «τὴν πάλαι τοῦ δυσσεβοῦς Οὐαλεντίνου καὶ Ἀπολλιναρίου κακοδοξίαν ἀνανεοῦμενος... διαρρήδην ἐπὶ τῆς ἁγίας Συνόδου ἡμῶν διίσχυρίζετο λέγων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μὴ δεῖν ἐκ δύο φύσεων μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν ἐν μιᾷ ὑποστάσει καὶ ἐνὶ προσώπῳ παρ' ἡμῶν γνωριζόμενον (λέγειν), μήτε μὴν τὴν σάρκα τοῦ Κυρίου ὁμοούσιον ἡμῖν ὑπάρχειν, οἷα δὴ ἐξ ἡμῶν προσληφθεῖσαν καὶ ἐνωθεῖσαν τῷ Θεῷ Λόγῳ καθ' ὑπόστασιν, ἀλλ' ἔφασκε τὴν μὲν τεκοῦσαν αὐτὸν παρθένον κατὰ σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν εἶναι, αὐτὸν δὲ τὸν Κύριον μὴ εἰληφέναι ἐξ αὐτῆς σάρκα ἡμῖν ὁμοούσιον, ἀλλὰ τὸ τοῦ Κυρίου σῶμα μὴ εἶναι μὲν σῶμα ἀνθρώπου, ἀνθρώπινον δὲ σῶμα τὸ ἐκ τῆς παρθένου»⁴.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι ὁ Εὐτυχῆς περιέπεσεν εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ Νεστορίου σφάλμα, ὀφειλόμενον εἰς τὸ ὅτι ἀμφοτέροι, ἀκολουθοῦντες τὰς τάσεις τῶν ἐξ ὧν προήρχοντο Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας, δὲν διέκρινον μεταξύ «φύσεως» καὶ «προσώπου». Ἀμφοτέροι ἐταύτιζον τὰς δύο ταύτας ἐννοίας, φρονούντες ὅτι φύσις καὶ πρό-

1. Mansi, Concil. VI, 744. E. Schwartz, μν. ἔ. II, 1, 1 σ. 143.

2. Mansi, Concil. VI, 745. Schwartz, μν. ἔ. II, 1, 1 σ. 144.

3. Mansi, Concil. VI, 697—700. E. Schwartz, μν. ἔ. II, 1, 1 σ. 124.

4. Mansi, Concil. VI, 741. E. Schwartz, μν. ἔ. II, 1, 1 σ. 142.

5. Ἐπιστολὴ Φλαβιανοῦ πρὸς Λέοντα Ρώμης, παρὰ Mansi, Concil. V, 1229]33.

σωπον εἶναι ἀχώριστα, οὕτως ὥστε ὅπου τὸ ἓν, ἐκεῖ καὶ τὸ ἄλλο. Οἱ Ἀλεξανδρινοί, καὶ κατ' αὐτοὺς καὶ ὁ Εὐτυχής, ἐνδιαφέροντο νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι ἐν τῷ Χριστῷ εἶναι ἓν πρόσωπον ἄρα εἶναι καὶ μίαν φύσιν. Ἐὰν ἀντιθέτως ἐδέχετο ὁ Εὐτυχής δύο φύσεις μετὰ τὴν ἔνωσιν, ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ δεχθῆ καὶ δύο πρόσωπα ἐν τῷ Χριστῷ. Διὰ νὰ ἀποφύγῃ λοιπὸν τοῦτο, ἐδέχετο ὅτι μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν ἐγένετο συγχώνευσις ἢ «σύγχυσις» ἢ «κράσις» ἢ «φυρμός» ἢ «τροπή» τῶν δύο φύσεων εἰς μίαν, τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τραπίσης καὶ ἀναλυθείσης, οὕτως εἶπεν, ἐν τῇ θείᾳ, οὕτως ὥστε ἐναπελείφθη μόνον «μία φύσις τοῦ Θεοῦ Λόγου»,—(παραιρεπομένης τῆς λέξεως τοῦ Κυρίλλου «σεσαρκωμένη», δι' ἧς οὗτος ἐτόνιζε τὸ πραγματικὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐν τῷ Χριστῷ, ἰδίως μετὰ τὰς «διαλλαγὰς» τοῦ 433),— ἡτις ἦτο ἡ θεία φύσις, καὶ ἓν μόνον πρόσωπον, ὅπερ ἦτο τὸ τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ἀντιθέτως οἱ Ἀντιοχείς, καὶ κατ' αὐτοὺς καὶ ὁ Νεστόριος, ἐτόνιζον ὅτι ἐν τῷ Χριστῷ εἶναι «δύο φύσεις» ἀσύγχυτοι καὶ ἄτρεπτοι. Ἀλλά, κατὰ τὴν κρατοῦσαν τότε προειρημένην ἀρχήν, ἡ παραδοχὴ δύο φύσεων ἀπαιτεῖ καὶ τὴν κατ' ἀνάγκην παραδοχὴν καὶ δύο προσώπων ἐν τῷ Χριστῷ. Εἰς τοῦτο πράγματι κατήντησεν ὁ Νεστόριος μετὰ τοῦ διδασκάλου τοῦ Θεοδώρου Μοψουεστίας¹, εἰ καὶ προσεπάθουν νὰ τὸ ἀποκρύψωσιν². Τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ φόβου μήπως δεχόμενοι ἓν πρόσωπον ἀναγκασθῶσι, κατὰ τὴν τεθείσαν ἀρχήν, νὰ δεχθῶσι καὶ μίαν φύσιν, ὡς οἱ Μονοφυσῖται. Σημειώσαντες ὅτι ἡ εἰρημμένη ἐσφαλμένη ἀρχὴ τοῦ ταυτισμοῦ φύσεως καὶ προσώπου ἀναιρέτη ὑπὸ τῶν δύο Γρηγορίων Ναζιανζηνοῦ καὶ Νύσσης, τοῦ Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου, τοῦ Λέοντος Α' καὶ ἄλλων, ἀντικατασταθεῖσα διὰ τῆς ὀρθῆς: «δύο φύσεις, ἓν πρόσωπον»³, δι' ἧς ἐπετεύχθη ἡ διατύπωσις ὑπὸ τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τοῦ Χριστολογικοῦ δόγματος τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεως τῶν δύο φύσεων ἐν τῷ ἐνὶ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἰδίως ἐν τῇ προτάσει τοῦ ὅρου αὐτῆς: «ἐν δύο φύσεσιν ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχώριστως γνωριζόμενον, οὐδαμοῦ τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνηρημένης διὰ τὴν ἔνωσιν, σωζομένης δὲ μᾶλλον τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως, καὶ εἰς ἓν πρόσωπον καὶ μίαν ὑπόστασιν συντρεχούσης, οὐκ εἰς δύο πρόσωπα μεριζόμενον ἢ διαιρούμενον, ἀλλ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν Υἱόν...». Οὕτως ἔπαυσεν ἐφεξῆς νὰ ταυτίζηται ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου «φύσις» πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ὅρων «πρόσωπον» ἢ «ὑπόστασις». Ἐτερον

«φύσις» καὶ ἕτερον «πρόσωπον», ἐντεῦθεν δὲ καὶ δύο φύσεις ἐν ἐνὶ προσώπῳ.

Ἐναντίον τῆς ἀνωτέρω αἰρετικῆς κακοδοξίας τοῦ ἀκολουθοῦντος τὴν ἀλεξανδρινὴν θεολογικὴν τάσιν Εὐτυχοῦς ἀντεπεξῆλθον οἱ Ἀντιοχείς ἐν ὀνόματι τοῦ δογματικοῦ τύπου τῶν «διαλλαγῶν» τοῦ 433, ὡς πρότερον ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας εἶχεν ἀντεπεξέλθει κατὰ τοῦ ἀκολουθοῦντος τὴν ἀντιοχειακὴν θεολογικὴν τάσιν Νεστορίου. Καὶ ὁ μὲν Δόμνος Ἀντιοχείας ἔγραψεν ἐν ὀνόματι τῆς Ἀντιοχειανῆς συνόδου ὑπόμνημα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, καταγγέλλων τὸν Εὐτυχὴ ὡς ἀνανεοδύνα τὴν αἵρεσιν τοῦ Ἀπολλιναρίου καὶ διδάσκοντα μίαν φύσιν ἐν τῷ Χριστῷ διὰ συγχύσεως καὶ φυρμού τῶν δύο φύσεων, ἐντεῦθεν δὲ δεχόμενον καὶ τὸ παθητὸν τῆς θεότητος⁴, ὁ δὲ Θεοδώρητος Κύρου ἔγραψε κατὰ τοῦ Εὐτυχοῦς περὶ τὸ 447 ἔργον τοῦ «Ἐρανοστῆς ἦτοι Πολύμορφος»⁵. Πλὴν τούτων καὶ ὁ Εὐσέβιος Δορυλαίου κατήγειλε τὸν Εὐτυχὴ ὡς μονοφυσίτην καὶ αἰρετικὸν ἐνώπιον τῆς ἐν Κων)πόλει ἐνδημούσης Συνόδου τῇ 8 Νοεμβρίου 448. Ὁ Εὐσέβιος οὗτος ἦτο παλαιὸς ἀπὸ τοῦ 430 φίλος καὶ συναγωνιστὴς τοῦ Εὐτυχοῦς κατὰ τοῦ Νεστορίου, ἀπεδέχθη ὅμως τὸν δογματικὸν τύπον τῶν «διαλλαγῶν» τοῦ Θεοδώρητου, πεισθεὶς περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς διδασκαλίας αὐτῶν, ὡς εἶχε πράξει καὶ ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας. Παρακολουθῶν δὲ νῦν τὰς κινήσεις τοῦ Εὐτυχοῦς καὶ τὴν πλάνην αὐτοῦ ἀπεπειράθη ἐπιμόνως νὰ τὸν μεταπέσῃ, προτρέψας τὸν μονοφυσίτην τέως φίλον του νὰ παύσῃ διδάσκων τὴν πλάνην του καὶ δι' αὐτῆς βλάπτων πολλούς⁶. Ἀποτυχούσης δ' ὅμως τῆς φιλικῆς ταύτης παρεμβάσεως ἐθεώρησε καθήκον του ὁ Εὐσέβιος, μέλος τότε τῆς ἐνδημούσης Συνόδου Κων)πόλεως, νὰ καταγγείλῃ πρὸς αὐτὴν τὸν Εὐτυχὴ ἐπὶ αἵρέσει, ἐπιδοῦν τῇ 8 Νοεμβρίου 448 «λβελλον τῇ ἀγία Συνόδῳ» καὶ ἐξορκίσας τὸν προεδρεύοντα Πατριάρχην Κων)πόλεως Φλαβιανὸν ὅπως ἀναγνωσθῆ καὶ περιληφθῆ ἐν τοῖς πρακτικοῖς⁷ πρὸς ἐνέργειαν τῆς

1. Migne P. L. 67, 723)4: «Ἐναγκάσμεθα ἀνεγκεῖν τῇ σῇ εὐσεβείᾳ, ὅτι ὁ πρεσβύτερος Εὐτυχὴς πειράται τὴν ἀσέβειαν τοῦ αἰρεσιάρχου Ἀπολλιναρίου ἀνανεοῦν καὶ λυμῆνασθαι τῇ ἀπαστολικῇ διδασκίᾳ, διαστρέφων τε τὸ δόγμα τοῦ μυστηρίου τῆς ἐναρκαώσεως ὀνομάζει τὴν θεότητα τοῦ Μονογενοῦς καὶ τὴν ἀνθρωπότητα μίαν φύσιν, λέγων σύγχυσιν καὶ φυρμόν προελθεῖν, καὶ ἰδιοποιεῖ τὸ σωτήριον πάθος αὐτῇ τῇ ἀπαθεί θεότητι· τοὺς δὲ στόλους τῆς πίστεως γενομένους καὶ ἀγωνιστάς τῆς εὐσεβείας, οἱ λαμπρῶς ἀντιπαρετάξαντο πάση αἵρέσει, Διόδωρον καὶ Θεόδωρον, ἀναθεματίσαι ἐτόλμησεν».

2. Migne, P. G. 83, 28—317. Περιλαμβάνει τρεῖς διαλόγους πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν τριῶν ἀντιστοίχων μονοφυσικῶν κακοδοξιών, ἡτοι α) «ὅτι ἄτρεπτος ὁ Θεὸς Λόγος», β) «ὅτι ἀσύγχυτος ἡ ἐνωσις», καὶ γ) «ὅτι ἀπαθείς ὁ Θεὸς Λόγος».

3. Mansi, Concil. VI, 656. E. Schwartz, μν. ἔ. II, 1, 1 σ. 102.

4. Τὰ πρακτικὰ ἢ «ὑπομνήματα» τῆς ἐνδημούσης

1. Ὁ Μοψουεστίας Θεόδωρος ἔλεγε: «Τελείαν τὴν φύσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου φημέν καὶ τέλειον τὸ πρόσωπον, τελείαν δὲ καὶ τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν καὶ τὸ πρόσωπον ὁμοίως». (B. Στεφανίδου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Ἀθῆναι 1948, σ. 194).

2. Πρβλ. αὐτόθι σ. 194/6.

3. Αὐτόθι σ. 202, ὑπόσημ. 8.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΗΜΝΟΥ *

Δ'. «Γρηγόριος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κων)λεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἰερώτατε Μητροπολίτα Λήμνου, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε παντὸς Αἰγαίου Πελάγους, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἰωακείμ' χάρις εἶη τῇ αὐτῆς Ἰερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Εὐμενῶς ἐκομισάμεθα τὸ ἀπὸ τῆς 18' τοῦ παρῆπτευσαντος μηνὸς Ἀπριλλίου σταλὲν ἡμῖν ἀδελφικὸν αὐτῆς γράμμα, δι' οὗ δηλοποιεῖ ἡμῖν τὴν αἰσίαν καὶ ὑγιᾶ αὐτῆς κάθοδον εἰς τὴν θεό-

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 132.

κανονικῆς διαδικασίας καὶ δίωξιν τοῦ αἰρετικοῦ Εὐτυχούς. Ἡ Σύνοδος εἰς ἀλλεπαλλήλους συνεδριάσεις ἐξήτασε τὴν κατηγορίαν, ἤκουσε δὲ καὶ τοῦ κατηγορουμένου, δηλώσαντος κατηγορηματικῶς: «ὁμολογῶ ἐκ δύο φύσεων γεγενῆσθαι τὸν Κύριον ἡμῶν πρὸ τῆς ἐνώσεως, μετὰ δὲ τὴν ἐνώσιν μίαν φύσιν ὁμολογῶ!» Εἰς τὴν σύστασιν δὲ τῆς Συνόδου, ὅπως ἀπαρνηθῆ καὶ ἀναθεματίσθαι τὴν μονοφυσικὴν ταύτην κακοδοξίαν, ὁ Εὐτυχὴς ἠρνήθη νὰ ὑπακούσῃ. Ὁθεν ἡ Σύνοδος ἐξέδωκε τὴν ἐπομένῃν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν: «Διὰ πάντων πεφώρραται Εὐτυχὴς, ὁ πάλαι πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἐκ τε τῶν ἤδη πεπραγμένων καὶ τῶν οἰκείων αὐτοῦ νῦν καταθέσεων, τὴν Οὐαλεντίνου καὶ Ἀπολλιναρίου κακοδοξίαν νοσῶν καὶ ταῖς ἐκείνων δυσφημίαις ἀμεταθέτως ἀκολουθῶν ὅς γε οὐδὲ τὴν ἡμετέραν αἰδεσθεῖς παραίνεσιν τε καὶ διδασκαλίαν, συνθέσθαι τοῖς ὀρθοῖς δόγμασιν οὐ κατεδέξατο. Ὁθεν ἐπιδακρύσαντες καὶ στενάξαντες ἐπὶ τῇ παντελεῖ ἀπωλείᾳ αὐτοῦ, ὥρῃσαμεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὑπ' αὐτοῦ βλασφημηθέντος, ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς κοινωνίας καὶ τοῦ προφιστασθαί μοναστηρίου, εἰδόντων ἐκείνων πάντων τῶν μετὰ ταῦτα διαλεγόμενων αὐτῷ ἢ ἐντυγχανόντων, ὡς ὑπεύθυνοι ἔσονται καὶ αὐτοὶ τῷ τῆς ἀκοινωνήσεως ἐπιτιμῷ, ὡς μὴ ἀποστάντες τῆς πρὸς αὐτὸν ὁμιλίας»¹.

(Συνεχίζεται)

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ταύτης Συνόδου, ἀναγνωσθέντα ἐν τῇ Δ' Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ καὶ περιληφθέντα ἐν τοῖς πρακτικοῖς αὐτῆς, περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν ἀκέραια, πρὸς Mansi, Concil. VI, 652—748. Harduin, Acta Concil. II, 109—213. E. Schwartz, μν. ξ. II, 1, 1 σ. 100—145. Πρὸς καὶ σχετικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Schwartz, ἐν Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften. Philolog.—histor. Abteilung, 1920, fasc. 7 σ. 93 ἔξ.

1. Mansi, Concil. VI, 641. Harduin, Acta Concil. II, 209. E. Schwartz, μν. ξ. σ. 95)6.

σωστον αὐτῆς ἐπαρχίαν, καὶ τὴν ἐγκάρδιον εὐλαβητικὴν καὶ διὰ λίαν ζωηρῶν ἐνδείξεων υἱϊκῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως, ὑποδοχὴν, ἥς τυχοῦσα ἐκ μέρους τῶν εὐλογημένων ἐπαρχιωτῶν αὐτῆς χριστιανῶν συνεκινήθη μέχρι δακρύων χαρᾶς καὶ ἡγαλλίασατο τῷ πνεύματι ἐπὶ τῇ ἀπολαύσει τοῦ ποιμνίου αὐτῆς. Ὁθεν καὶ ἡμεῖς ἐχάρημεν οὐχ ἤττον ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ ταύτῃ, καὶ εὐχαρίστως λίαν διατεθέντες ἐπὶ τῇ βασιλευούσῃ θεαρέστῳ ἄρμονίᾳ μεταξὺ αὐτῆς τε καὶ τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτῆς χριστιανῶν ἐπευχόμεθα ἐκ βάθους ψυχῆς, ὅπως διατηρηθεῖ αὕτη μέχρις τέλους ἀκμαία καὶ ἀναλλοίωτος ἐπ' ἀγαθῷ πάντων τῶν εὐλογημένων πνευματικῶν αὐτῆς τέκνων. Εἴδομεν δὲ καὶ τὰς φιλοκάλους ἐκφράσεις, δι' ὧν παρίστησι τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλάδελφον αὐτῆς ἀφοσίωσιν καὶ εὐκρινῆ διάθεσιν ἀντιπελαργοῦσαν ὡς εἶκος πρὸς τὰ ἀδελφικὰ εὐκρινῆ αἰσθήματα ἅτινα διετρέφομεν ἀρχῆθεν πρὸς αὐτήν. Διὸ καὶ εὐχαρίστως ἀποδεξάμενοι ταύτας ἐπηυξάμεθα τῇ αὐτῆς Ἰερότητι ὑγείαν διηνεκῆ, εὐημερίαν ἀδιάπτωτον καὶ τῶν σωτηριῶδων αἰτημάτων τὴν ἐπιτεῦξιν παρὰ Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἶη μετ' αὐτῆς.

ἰαωξζ' Ματοῦ ε'.

† Ὁ Κων)λεως ἐν Χ'' ἀγαπητὸς ἀδελφός».

Ε'. «Γρηγόριος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κων)λεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἄριθ. Πρωτ. 1198

Ὁσιώτατοι Ἐπιστάται

» διεκπ. 812

καὶ Ναζήριδες τῆς Κοι-

νότητος τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους καὶ ἅπαντες οἱ Ἀντιπρόσωποι καὶ Προϊστάμενοι τῶν αὐτόθι κειμένων εἴκοσιν ἱερῶν καὶ Σεβασμιῶν ἡμετέρων Πατριαρχικῶν καὶ Σταυροπηγιακῶν Μοναστηρίων, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητά, χάρις εἶη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ τὴν παροῦσαν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν Ἐπιστολὴν ἐπιδιδούς ὑμῖν Ἰερώτατος Μητροπολίτης Λήμνου, ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος παντὸς Αἰγαίου Πελάγους, ἀγαπητὸς ἡμῶν ἐν Χῷ ἀδελφὸς κύριος Ἰωακείμ εὐλαβικῷ πόθῳ κεκινημένος ἔρχεται εἰς προσκύνῃσιν τῶν αὐτόθι ἱερῶν καὶ Σεβασμιῶν μοναστηρίων, χορηγηθείσης τῇ αὐτοῦ Ἰερότητι τῆς, ἐπὶ τούτῳ, Ἐκκλησιαστικῆς ἀδείας, διὰ τοῦτο συνιστῶντες αὐτὸν διὰ τῆς παρούσης πατριαρχικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς πρὸς τὴν ὑμῶν οσιότητα, προτρεπόμεθα ὅπως ἀφικόμενον τὴν αὐτοῦ Ἰερότητα, δέξησθε φιλοφρόνως καὶ περιποιητικῶς, ἀναλόγως τῷ Ἀρχιερατικῷ αὐτοῦ χαρακτήρι, καὶ συντελέσητε φιλοτιμῶς πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ πόθον αὐτοῦ εἰς προσκύνῃσιν τῶν ἱερῶν Καταγωγίων, ἐν οἷς ἔχει ἐπ' ἀδείας ἐκτελέσαι καὶ Ἀρχιερατικὰς μυσταγωγίας ὅπου ἂν προσκληθῆ, προθυμοποιοῦμενοι καταστήσαι εὐχάριστον τὴν ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὁρεῖ διατριβὴν τῆς αὐτοῦ Ἰερότητος. Ἡ

δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν.

Ἰωακείμ, ἀωξθ' Μαρτίου κθ'.
† Ὁ Κων)λεως ἐν Χ" εὐχέτης».

ΣΤ' »Γρηγόριος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κων)λεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικός Πατριάρχης.

Ἀριθ. Πρωτ. 2079 Ἱερῶτατε Μητροπολίτα Λήμνου, διεκπ. 1517 μνου, ὑπέριτε καὶ ἔξαρχε παντός Αἰγαίου Πελάγους, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι, ἀγαπητὲ καὶ συλλειτουργγὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἰωακείμ' χάρις εἴη τῇ αὐτῆς Ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Ἐλάβομεν τὸ ἀπὸ τῆς ια' τοῦ παρελθόντος Μαρτίου μηνὸς ἀδελφικὸν γράμμα τῆς, ὡς καὶ τὴν παρὰ πόδας διαβιβασθεῖσαν κοινὴν ἀναφορὰν τῶν χριστιανῶν ἐπαρχιωτῶν τῆς, δι' ἧς πολλοὺς καὶ εὐλόγους προτείνοντες λόγους ἀπαιτοῦντας τὴν αὐτόθι παρ' αὐτοῖς διαμονὴν τῆς, ἐξαιτοῦνται θερμῶς, ἵνα ἀνακληθῇ ἡ προγενοῦσα περὶ τῆς ἐνταῦθα ἐνδημίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἔγκρισις. Βληθεῖσα τοίνυν ὑπ' ὄψιν Συνοδικῶς ἡ παράκλησις τῶν χριστιανῶν τῆς, ἐγένετο παραδεκτὴ τῇ Ἐκκλησίᾳ, καθόσον καὶ ἡ Ἱερότης τῆς παρίστησι πολυειδῶς ἀναγκαίαν τὴν αὐτόθι παρουσίαν τῆς πρὸς κοινὴν ἡσυχίαν καὶ χάριν τῶν κοινῶν καὶ ἰδίων συμφερόντων τῶν χριστιανῶν τῆς, ὧν οὐδὲν ἤττον κηδομένη καὶ ἡ φιλόστοργος αὐτῆς Μήτηρ οὐκ ἠνέχθη λυπησθαι αὐτούς. Διὸ καὶ διὰ τῆς παρουσίας Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ἀπαλλάττοντες τὴν αὐτῆς Ἱερότητα τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐνδημησθαι ἐνταῦθα, προτρεπόμεθα ἵνα διαμένῃ αὐτόθι ἐν τῇ θεοσώστῳ ἐπαρχίᾳ τῆς καὶ ἐπισκέπτηται τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῇ παρὰ Θεοῦ λογικὸν ποίμνιον φροντίζουσα τῷ αὐτῷ ἀείποτε ἀρχιεροπρεπεῖ ζήλῳ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν εὐλογημένων χριστιανῶν τῆς ἀναλόγως τῇ ἐκ μέρους αὐτῶν χριστιανικῇ ἀφοσίωσει καὶ υἱικῇ πρὸς αὐτὴν ἀγάπῃ αὐτῶν. Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς πληροφορίαν καὶ ἡσυχίαν τῆς ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς.

Ἰωακείμ, ἀωξθ' Μαΐου α'.

- † Ὁ Κων)λεως ἐν Χ" ἀγαπητὸς ἀδελφός
- † Ὁ Κυζίκου Νικόδημος ἐν Χ" ἀγαπητὸς ἀδελφός
- † Ὁ Δέρκων Νεόφυτος » » » »
- † Ὁ Βερροίας καὶ Νασούσης Σωφρόνιος » » » »
- † Ὁ Δράμας Ἀγαθάγγελος » » » »
- † Ὁ Φιλαδελφείας Μελέτιος » » » »
- † Ὁ Σώζουσαγαθουπόλεως Προκόπιος » » » »
- † Ὁ Βοδενῶν Νικόδημος » » » »
- † Ὁ Νύσσης Καλλίνικος » » » »

Z'. «Ἰωακείμ ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κων)λεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικός Πατριάρχης.

Ἀριθ. Πρωτ. 4200. Ἱερῶτατε Μητροπολίτα Λήμνου, ὑπέριτε καὶ ἔξαρχε παντός Αἰγαίου Πελάγους, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργγὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε

Ἰωακείμ καὶ ἐντιμότατοι δημογέροντες καὶ πρόκριτοι τῆς ἐπαρχίας ταύτης' χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Τῇ θ' Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους διηυθύνσαμεν πρὸς πάντας τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς ἀγίους Ἀρχιερεῖς καὶ Προκρίτους τῶν, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὑποκειμένων ἐπαρχιῶν, προσκαλεσάμενοι αὐτοὺς ἵνα ἐνεργήσωσι τὴν ἀφ' ἐκάστου στεφάνου ἐπάπαξ εἰσπραξίν δεκαγρόσου ἐράνου πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ κυμαινομένου χρέους τοῦ Κοινοῦ, πρὸς δὲ καὶ ἐτησίαν συνδρομὴν ἀφ' ἐκάστης Ἐκκλησίας καὶ Μονῆς ἀπὸ ἡμισείας μέχρι πέντε λιρῶν πρὸς ἰσοστάθμισιν τῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ ἀξιοπρεπῆ ἐπομένως τῶν Πατριαρχείων συντήρησιν μεθ' ὑπερβαλλούσης δ' εὐχαριστήσεως παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ πάντες σχεδὸν προθύμως διατεθέντες εἰς τὴν φωνὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἔσπευσαν ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτοὺς φιλογενεῖᾳ οἱ μὲν εἰς ἔργον βαλεῖν, οἱ δὲ ἀναβαλεῖν τὸ μέτρον ἐν τῇ συγκομιδῇ τῶν καρπῶν. Ἐπιστάσης, σὺν Θεῷ, τῆς ἐποχῆς ταύτης, προαγόμεθα προτρέψασθαι θερμῶς τὴν τε Αὐτῆς Ἀρχιερωσύνην καὶ τὴν ὑμῶν ἐντιμότητα, ὅπως συνωδᾷ τῇ ἐννοίᾳ καὶ ταῖς ὁδηγίαις ταῖς δοθείσαις ὑμῖν διὰ τῆς ρηθείσης Ἐγκυκλίου Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ἐπιληφθέντες συντόμως τοῦ ἔργου, οὐ ἢ πλήρης ἐπιτυχία ἢ τούναντίον ἢ ἀποτυχία ἐν ὑμῖν κεῖται, ἐνεργήσητε τὴν εἰσπραξίν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος δεκαγρόσου ἐράνου ἀφ' ἐκάστης πόλεως καὶ χώρας τῆς ἐπαρχίας ὑμῶν καὶ τῆς ἀπὸ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐνοριακῶν Μονῶν ἐτησίαν συνδρομῆς ἀναλόγως τῆς ὑλικῆς δυνάμεως καὶ καταστάσεως ἐκάστης αὐτῶν, χρῆσιν ποιούμενοι τῶν προαποσταλεισῶν ὑμῖν διπλοτύπων ἀποδείξεων ἐν τῇ τῶν χρημάτων εἰσπράξει, καὶ τὸ συναχθὲν ποσὸν διαβιβάσητε ἡμῖν ἐγκαίρως καὶ ἀσφαλῶς μετὰ καθαροῦ καταστίχου, ἵνα ἀξιωθῆτε τῶν δικαίων ἐπαίνων καὶ τῶν ἐγκαρδίων εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν τῆς Μητρὸς ἡμῶν ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἰς ἀμοιβὴν τοῦ, ὑπὲρ τῆς εὐκλείας αὐτῆς ἐνδειχθέντος καὶ ἐνδειχθησομένου χριστιανικοῦ ὑμῶν ἐνδιαφέροντος. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν.

Ἰωακείμ, ἀωξθ' Ἰουλίου ιδ'.

- † Ὁ Κων)λεως ἐν Χ" ἀγαπητὸς ἀδελφός καὶ εὐχέτης
- † Ὁ Ἐφέσου Ἀγαθάγγελος » » » »
- † Ὁ Νικομηδείας Φιλόθεος ἐν Χ" ἀγαπητὸς ἀδελφός καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Χαλκηδόνος Καλλίνικος ἐν Χ" ἀγαπητὸς ἀδελφός καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ) ἀγαπητὸς ἐν Χ" ἀδελφός καὶ εὐχέτης.
- † Ὁ Καλύμνου Καλλίνικος ἐν Χ" ἀγαπητὸς ἀδελφός καὶ εὐχέτης.

1. Λόγῳ φθορᾶς ἀποβαίνουσι δυσανάγνωστοι αἱ ἐπόμενοι λέξεις.

- † Ὁ Ἰμβρου Νικηφόρος ἐν Χ'' ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
 † Ὁ Δημητριάδος Γρηγόριος ἐν Χ'' ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
 † Ὁ Φαναριοφασάλων ¹⁾ ἐν Χ'' ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.
 † Ὁ Κώου Μελέτιος ἐν Χ'' ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

Η'. «Ἰωακείμ ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κων)λεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμηνικός Πατριάρχης.

Ἄριθ. Πρωτ. 2085 Ἱερώτατε Μητροπολίτα Λήμνου, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε παντὸς Αἰγαίου Πελάγους, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὴ ἀδελφὴ καὶ συλλειτουργὴ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἰωακείμ' χάρις εἶη τῇ αὐτῆς ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Μετὰ πολλῆς τῆς εὐχαριστήσεως λαβόντες τὸ ἀπὸ κς', τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἀδελφικὸν αὐτῆς γράμμα ἔγνωμεν δι' αὐτοῦ τὴν εἰς τὴν θεόσωστον παροικίαν αἰσίαν κατευδῶσιν αὐτῆς καὶ τὴν γενομένην αὐτῇ εὐλαβητικὴν ὑποδοχὴν ὑπὸ τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτῆς Ποιμνίου, δικαίως ἀγαλλιασαμένου ἐπὶ τῇ ἀπολαύσει τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ πατρὸς. Καὶ δὴ ἀπαντῶντες διὰ τῆς παρουσίας ἀδελφικῶς συγχαίρομεν τῇ αὐτῆς ἱερότητι ἐπὶ τε τῇ αἰσίᾳ ἀφίξει καὶ . . . ἀπολαύσει τοῦ ποιμνίου αὐτῆς, ἐκφράζοντες δὲ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀδελφικὴν ἡμῶν ἀγάπην, οὐ λείπομεν διαπιστώσασθαι καὶ αἰθὴς αὐτῇ τὴν εὐνοίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν προθυμίαν εἰς τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς αὐτῆς ἱερότητος ἐν πάσῃ οἰαδῆτινι ἀνάγκῃ καὶ προστατεύειν τὰ πολυειδῆ κοινὰ τε καὶ ἰδιωτικὰ συμφέροντα τῆς παροικίας αὐτῆς. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις εἶη μετ' αὐτῆς. ἠωπβ' Μαΐου η'

† Ὁ Κων)λεως ἐν Χ'' ἀγαπητὸς ἀδελφός».

Θ'. «Ἰωακείμ ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κων)λεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμηνικός Πατριάρχης.

Ἄριθ. Πρωτ. 2762 Ἱερώτατε Μητροπολίτα Λήμνου ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε παντὸς Αἰγαίου Πελάγους, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὴ ἀδελφὴ καὶ συλλειτουργὴ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἰωακείμ' χάρις εἶη τῇ αὐτῆς ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Ἡ αὐτοῦ Ἐνδοξότης ὁ αὐτόθι Καϊμακάμης Ἀλῆ-Ριζά-Πέης ἀπαντήσας ἐσχάτως εἰς τὸ διὰ τῆς αὐτῆς ἱερότητος διαβιβασθὲν αὐτῷ φιλικὸν ἡμῶν Γράμμα συνέστησε μετὰ πολλῶν ἐπαίνων τὸν Ἀρχιερατικὸν αὐτῆς Ἐπίτροπον κύρ Ἱερόθεον ὡς πιστῶς καὶ τιμῶς ὑπηρετήσαντα τὴν αὐτῆς ἱερότητα κατὰ τὴν διετη ἔνταθα διατριβὴν αὐτῆς καὶ εὐαρεστήσαντα τὴν τε ἐπιτόπιον ἀρχὴν καὶ τοὺς χριστιανούς· ἐξητήσατο δὲ ἵνα διὰ τῆς αὐτοῦ ἐνδοξότητος διαβιβάσωμεν τῇ

1. Ὁμοίως.

2. Λόγω φθορᾶς τοῦ χάρτου δὲν ἀναγινώσκεται ἡ ἐπομένη λέξις.

3. Περὶ τούτου ἐνδιεφέρθη καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Νικόδημος, ὡς ἡ κατωτέρω αὐτοῦ ἐπιστολή.

δοσιολογίῳ αὐτοῦ ἐπαινετικὸν γράμμα. Ὅθεν ἐκπληροῦντες τὴν ἀξίωσιν ταύτην ἀπαντῶμεν ἤδη τῷ εἰρημένῳ Καϊμακάμῃ τὰ δέοντα ἐκδόντες καὶ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος Ἐπίτροπον αὐτῆς, ἅπερ καὶ ἐπισυνάπτομεν ἐν τῇ παρουσίᾳ προτρεπόμενοι ὅπως ἐπιδοῦσα αὐτῷ τὸ φιλικὸν τοῦτο γράμμα ἡμῶν ἐγχειρίσῃ ἅμα αὐτῷ καὶ τὴν ἐπιστολὴν, ἵνα ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῆς ἐπιδοθῇ αὐτῇ παρὰ τοῦ ἰδίου πρὸς τὸν Ἐπίτροπον αὐτῆς.

Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις εἶη μετ' αὐτῆς.

ἠωπβ' Ἰουνίου κγ'.

† Ὁ Κων)λεως ἐν Χῶ ἀγαπητὸς ἀδελφός».

Ι'— «Νικόδημος ἐλέω Θεοῦ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καὶ Πάσης Παλαιστίνης.

Ἄριθ. 162. Πανιερώτατε Μητροπολίτα Λήμνου ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε παντὸς Αἰγαίου Πελάγους, ἐν Χ'' ἀγαπητὴ καὶ περιπόθητε ἀδελφὴ καὶ συλλειτουργὴ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Ἰωακείμ. Τὴν φίλην ἡμῖν αὐτῆς Πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ἡδιστα προσαγορεύομεν.

Ἡδίστης ἐπιλαμβανόμενοι ἀφορμῆς τοῦ ἐπανακάμπτοντος εἰς τὰ αὐτόσε Ἱερολογιωτάτου ἐν διακόνους κύρ Ἱεροθέου καὶ κομιστοῦ τῆς παρουσίας ἀδελφικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, προαγόμεθα ἵνα δι' αὐτῆς ἐν πρώτοις μὲν ἐξερευνησωμεν πόθῳ ἀδελφικῷ τὰ αἴσια τῆς ἀγαθῆς ὑγείας τῆς ὑμετέρας περισπουδάστου ἡμῖν Πανιερότητος, καὶ προσοίσωμεν αὐτῇ χεῖλεσι νοεροῖς, τὸν ἐν Χ'' ἐγκάρδιον ἡμῶν ἀδελφικὸν ἀσπασμόν. Εἶτα δὲ γνωστοποιῶμεν τῇ ἀδελφικῇ Αὐτῆς ἀγάπῃ, ὅτι κατὰ τὴν ἐκ Ρωσσίας αἰσίαν ἡμῶν εἰς Βασιλεύουσαν ἀφίξιν εὑρομεν ἀναμένοντα εἰς συνάντησιν ἡμῶν τὸν εἰρημένον κατὰ Πνεῦμα ἀγαπητὸν ἡμῖν υἱὸν Ἱερόθεον, ὃν καὶ ποτε ἐν τῇ κατὰ τὴν Χάλκην, Θεολογικῇ Σχολῇ μαθητεύοντα ἐπροστατεύσαμεν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν σπουδῶν αὐτοῦ. Ἐφ' ᾧ ἤδη ἀναβάντες, θελῶν εὐδοκίᾳ τὸν ἀγιώτατον Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων ἐνεκρίναμεν ἵνα παραλάβωμεν αὐτὸν γενησόμενον ἡμῖν χρήσιμον. Διὸ καὶ ἀξιόθιμε ἵνα καὶ ἡ ὑμετέρα περισπουδάστου ἡμῖν Πανιερότης ἐπιδοκιμάσασα τὴν ἀδελφικὴν ἡμῶν ταύτην ἐγκρίσιν καὶ εὐχαριστουμένη δι' ὅσα ἔτη παρ' Αὐτῇ διετέλεσεν, ἐφοδιάσῃ αὐτὸν ταῖς πατρικαῖς καὶ Ἱεραρχικαῖς αὐτῆς εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις καὶ εὐχαρίστως ἀπολύσῃ αὐτὸν ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς συναποκομίζοντα καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀποσκευὴν.

Ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς τὰ δὲ πανίερα αὐτῆς ἔτη δωρηθῆσαν παρὰ Κυρίου, ὅτι πλεῖστα ὑγιεινὰ καὶ πανευφρόσυνα.

Ἐν Κων)πόλει ἠωπγ' Ὀκτωβρίου κη'.

† Ὁ Ἱεροσολύμων καὶ ἐν Χ'' ἀδελφός».

† Ὁ π. Λήμνου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ ΤΟΥ ΒΩΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΘΕΟΥ

B'

Θεόπνευστος τὴν ἔκφρασιν, ἀνευρών καὶ κρατῶν τὴν κλεῖδα τοῦ ἀπορητοῦ μυστηρίου, κινεῖται τώρα ὁ Παῦλος καὶ προχωρεῖ πρὸς τὰς Ἀθήνας, εὐλαβῶς ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοῦ ἀκολούθου του, ἐμφόβου αὐτοῦ εἰς τοῦ Παύλου τὴν ταξιδιθεῖσαν ὑπόστασιν, τὴν στάσιν καὶ τὴν σιγὴν ποῦ ἐπικάθηται εἰς τὸ χεῖλός του, ἄλυτος, μυστική, εἰς τὸ ἀποκαλυπτόμενον μυστήριον. Ἐμβαίνει εἰς τὴν πόλιν καὶ κατευθύνεται κατὰ πρῶτον, σιωπηλὸς πάντοτε καὶ πάντοτε ἐρευνῶν διὰ τοῦ βλέμματος, εἰς τὴν Συναγωγὴν. Συνηθροισμένοι ἐκεῖ οἱ Ἑβραῖοι περιέμεναν περιεργοί, κάπως καὶ ὀργίλοι, νὰ ἀκούσουν τὸν ἀποστάτην συμπολίτην των ποῦ ἐμελλε νὰ εἰσηγηθῇ νέα δόγματα. Εἶχε φθάσει μέχρις Ἀθηνῶν ἡ πικρὰ δι' αὐτοὺς φήμη τοῦ παραβάτου Φαρισαίου ποῦ ἐδίδασκεν ὑπὲρ τοῦ Ναζωραίου Ἰησοῦ. Ὁ Παῦλος προσβλέπει ἤδη ἀτενῶς τοὺς ὁμοφύλους του, ἀλλ' ὄχι πλέον καὶ ὁμοθρήσκους του. Αὐτὸς ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν μὲ βῆμα καὶ βλέμμα ἀσφαλὲς ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα τῆς Συναγωγῆς καὶ περιφέρει γύρω τὸ ὡσάν ἀετοῦ βλέμμα του. Ἀκινήτῃ πρὸ τῆς ἀκόμῃ ἀκινήτου μάξης τῶν ἀκροατῶν του, καὶ ἐκτείνων τὴν δεξιὰν πρὸς τὸ ἀναλόγιον λαμβάνει εὐλαβῶς τὴν Γραφήν, αὐτὸς ποῦ κοπιᾷ εἰς νὰ συμπληρωσῇ τὴν Παλαιὰν διὰ τῆς Νέας. Ἐμπνευσμένος, μὲ τὴν Γραφήν εἰς τὰς χεῖρας, ἀναγγέλλει τὸν Μεσσίαν. Ἐκεῖ ὅπου, ἐπὶ τῆς παρακειμένης Πηνυκός, ὁ Περικλῆς ἠστραπτεν, ἐβρόντα καὶ ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα, ἀστράπτει τώρα, βροντᾷ καὶ ξυγκυκᾷ ὁ Παῦλος, κηρύσσων εἰς τὴν Συναγωγὴν τὸν ἐπηγγελμένον Μεσσίαν τοῦ Ἰσραὴλ, τὸν Ἰησοῦν.

Ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ Ἄστεως καὶ τὸ πνεῦμα ἐν γένει ἀνεξίτητος εἰς τὰς πάντοτε φιλελευθέρους Ἀθήνας, εἶχεν εἰσδύσει καὶ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἐδῶ, καὶ συμπεριεφέρθησαν κοσμίως ἀπέναντί του, γνωρίζοντες ἴσως ὅτι, ζῶντες εἰς ξένην πόλιν, ὄφειλαν νὰ σέβωνται τὸ ἐπικρατοῦν ἐλεύθερον πνεῦμα τῆς πόλεως, καὶ νὰ συγκρατοῦν τὰς παρεκτροπὰς τοῦ χαρακτήρος των. Καὶ συνεκρατήθησαν αἱ ἐξάψεις των καὶ τὸν ἤκουον μὲ σεβασμόν, ὅπως καὶ ὁ ἀθηναῖκός λαὸς τὸν ἤκουε μὲ συγκρατήσασιν καὶ περιέργειαν κηρύττοντα καθημερινῶς εἰς τὴν ἀγορὰν τὸ νέον δόγμα του. Ὡ! διὰ τοὺς Ἀθηναίους ἦτο ἀκατανίκητος ὁ ἀθῶος πειρασμὸς νὰ εἴπουν ἢ μάθουν κάτι τι τὸ νέον. Εὐχαρίστως ἀφιέρωναν εἰς αὐτὸ τὸν καιρὸν των. Καὶ ἔτσι, ὅταν συζητοῦντες μαζὴ του, τὸν ἤκουσαν νὰ ἀναγγέλλῃ «Ξένους θεοὺς», ἠσθάνθησαν ζωηρὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὸν προσεκάλεσαν νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν ἱστορικὸν καὶ σεβασμὸν βράχον τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ νὰ τοῖς ἀναπτύξῃ σαφέστερον τὴν παράξενον θεωρίαν του καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ κηρύγματος, τοῦ ὁποίου ἦλθε κατ' ἐμπνευσιν κομιστῆς εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἡ εἰς τὸν Παῦλον γενομένη πρόσκλησις νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν Ἀρείον Πάγον ἀποδεικνύει ὅτι ἢ ἐκ τῶν λόγων του ἀσκηθεῖσα αἴσθησις καὶ ἐντύπωσις δὲν ἦτο οὔτε ἐπιπολαία οὔτε πάρεργος, ἀφοῦ τόσο ἀσυνήθης ὑπῆρξεν ἡ σπανία ἐξαίρεσις προσκλήσεως ξένου ἀγνώστου, καὶ μάλιστα ἐνὸς ἀνατροπέως, ἀπὸ τῆς Ἀγορᾶς ὅπου διελέγετο, διὰ νὰ σαφηνίσῃ πρὸ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων του. Οὕτω δὲ ἐδόθη εἰς τὸν μέγαν Ἀπόστολον μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ κηρύξῃ ἐν Ἀθήναις μεγαληγῶρος τὴν Χριστιανικὴν ἀλήθειαν περὶ ὑπόρθεως ἐνὸς Θεοῦ, προνοητοῦ, προσωπικοῦ, δημιουργοῦ. ἐναντίον τῆς ἀθείας τῶν Ἐπικουρείων καὶ τοῦ πανθεισμοῦ τῶν Στοϊκῶν.

Αἰρόμενος εἰς μέτριον ὕψος ὁ κλεινὸς βράχος, γείτων πρὸς δύο δόξας, τὴν Πνύκα καὶ τὴν Ἀκρόπολιν εἶναι ἄβατος ἐκ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς, ὅπου ἔτι μᾶλλον ἀπότομος, ἀποφράσσεται ἀπὸ γιγαντιαίους ὀγκολίθους, ἀποσπασθέντας ἀπὸ τὸν βραχώδη κορμὸν καὶ κυλισθέντας εἰς τὴν βᾶσιν του. Κατερχόμενος ἐπικλινῶς πρὸς τὰ ΝΑ, ὅπου προοιωνίζεται, παρυσιάζει πρὸς Νότον σκοτεινὸν βράχθρον, ἀφιερωμένον εἰς τὰς Εὐμενίδας. Ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἀνωγαίου ἐπιπέδου συνεδριάζουν καὶ βουλευόνται ἐν ὑπαίθρῳ οἱ Ἀρεοπαγῖται, μεγαλοπρεπεῖς, αὐστηροί, ἐπιβλητικοί, ἀδιάφοροι. Εἰς τὸ σεμνότερον αὐτὸ Δικαστήριον προσκληθεῖς προσῆλθεν ὁ Παῦλος, ἤρεμος. ἀσυγκίνητος, μὲ τὴν ἔκφρασιν τῆς πλήρους πεποιθήσεως εἰς τὴν μορφήν, αὐστηρὸς, δίκαιος, ἀτάραχος, πρὸ τῆς αὐστηρότητος, δικαιοσύνης καὶ ἀταραξίας τῶν δικαστῶν του. Εἰς τὸ κοινὸν αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης μία, ἀλλ' οὐσιωδестаτή καὶ ριζικὴ διαφορὰ τοὺς χωρίζει ὁ Παῦλος πιστεύει εἰς τὸν Ἐσταυρωμένον, οἱ Ἀρεοπαγῖται ἀπιστοῦν. Ποῖα θὰ ἦναι ἀράγε ἡ συνέπεια καὶ ἡ ἔκβασις τῆς ἱστορικῆς ταύτης συνεδρίας; Ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ τὴν διαγράφει εἰς τὰς μυστικὰς, τὰς σκεπασμένας πτυχὰς τοῦ ἀδιοράτου καὶ βοῦθου μέλλοντος.

Ὁ Παῦλος ἀνέλθων ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπρόχρησεν ὀλίγον. Καὶ σταθεῖς ἐμπροσθεν τῶν Ἀρεοπαγῖτων καὶ ἀτενίσας αὐτοὺς μὲ εὐσχημον ἀξιοπρέπειαν, ἐν μέσῳ γενικῆς σιωπῆς ἐξεφώνησε τὴν λαμπρὰν ὁμιλίαν του, ποῦ ἐξήγησεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους ποῖος εἶναι ὁ ἄγνωστος Θεὸς ποῦ ἐλάτρευαν χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζουν.

«Ἄνδρες Ἀθηναῖοι—τοῖς λέγει, χαριεῖσας κατὰ Δημοσθένειον τρόπον ὄχι μόνον τοὺς Ἀρεοπαγῖτας, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀθηναῖκὸν λαὸν ποῦ προσέτρεξεν εἰς τὸν Ἀρείον Πάγον—σὰς θεωρῶ κατὰ πάντα ὡς πολὺ θεοφοβούμενους καὶ εὐλαβεῖς πρὸς τὰ θεῖα. Διότι ἐνῶ ἐπεργονῶσα ἐρχόμενος πρὸς τὰ ἐδῶ, καὶ ἔβλεπα τὰ ἀντικείμενα τοῦ σεβασμοῦ σας, ἤρρα βωμόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ἡ ἐπιγραφή ἄγνωστος Θεὸς. Αὐτὸν λοιπὸν τὸν διὰ σας ἄγνωστον Θεόν, ποῦ τιμᾶτε χωρὶς νὰ Τον γνωρίζετε, αὐτὸν σας ἀναγγέλλω ἐγὼ» (Πράξεις 17, 22—23)...

Ἀναγγέλλων ὁ Παῦλος εἰς τοὺς Ἀρεοπαγῖτας, εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς ἀρχοντας τῶν Ἀθητῶν τὸν ἄγνωστον Θεὸν ποῦ ἐζητεῖ ἢ συνειδησίς

των, ἀνήγγελεν εἰς αὐτοὺς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ζῶντα καὶ μέλλοντα νὰ ζήσῃ εἰς τὴν αἰωνιότητα, καὶ παρέδωκεν εἰς αἰώνιον προσκύνημα λαῶν καὶ Ἑθνῶν τὸ εὐφρόσυτον κήρυγμα ὅτι δὲν εἶναι πλέον ἄγνωστος ὁ νομιζόμενος ἄγνωστος Θεός, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ διορατικότης καὶ ἡ διαίσθησις τῆς ἀνησύχου συνειδήσεως τῶν Ἀθηναίων ἤγειρε δημόσιον βωμόν, οἰοεὶ ἐπικλήσιν πρὸς τὴν ἀγρυπνοῦσαν Θεῖαν Πρόνοιαν, νὰ ἔλθῃ, καὶ ἦλθεν, ἀποκαλυπτικῆ τοῦ ἀσαφῶς προοιωνιζομένου καὶ ἐδραίως προσδοκωμένου, ἀλλὰ σαφῶς διαισθανομένου μυστηρίου, τοῦ ὁποῖου τὴν ἀποκάλυψιν καὶ τὴν λύσιν ἔφερον ὁ θεῖος καὶ θετικὸς λόγος τοῦ θείου Παύλου. Θαναμαστή, τῇ ἀληθείᾳ, μολονότι ἀκόμη συγκεχυμένη, ἡ ἐν τούτῳ ἀντίληψις τῶν Ἀθηναίων. Διώπτευαν καὶ ἀνέμεναν μὲ πεποίθησιν ὅτι δὲν ἐφραντίσθη, οὔτε ἐμελέτησε ποτὲ ὁ ἐπίλοιπος κόσμος. Καὶ ἦτο τόσον ἰσχυρὰ ἡ θεολογοῦσα αὕτη ἀντίληψις τῶν Ἀθηναίων, ὥστε ἐν βεβαιότητι τοῦ εἰσέτι ἀβεβαίου, ἀλλὰ ἀναμενομένου καὶ προσδοκωμένου, εἶχαν ἀνεγείρει εἰς τὸν ἄγνωστον Θεόν, πού ἀνέμεναν, δημόσιον βωμόν, εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀναμφισβητήτου πρὸς αὐτὸν προσδοκίας καὶ πίστεως. Καὶ διατι νὰ μὴ συνδυάσῃ τις αὐτὴν τὴν εὐσεβῆ ἔμνευσιν τῶν Ἀθηναίων πρὸς τὴν ὑστάτην, τὴν προφητικὴν φωνὴν τοῦ μελλοθανάτου Σωκράτους, πού εἶπεν εἰς τοὺς δικαστὰς του: «Καὶ θὰ ἐκοιμᾶσθε καθ' ὅλην σας τὴν ζωὴν, ἐὰν ὁ Θεός, φροντίζων διὰ σᾶς, δὲν θὰ σᾶς ἔστελλε κάποιον ἄλλον». Λόγοι προφητικοί, λεχθέντες εἰς ἐπίσημον ὄραν ἀπὸ ἐπίσημον στόμα. Ὁ Θεὸς φροντίζων διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἔστειλεν εἰς τὴν γῆν τὸν Ἐκλεκτόν Του. Ἀράγε εἰς τὴν ἀσαφῆ προσδοκίαν καὶ ἀναμονὴν Αὐτοῦ τοῦ Ἐκλεκτοῦ, τοῦ ἄλλου, νὰ ἀνῆγεραι οἱ Ἀθηναῖοι τὸν βωμόν τοῦ ἄγνωστου Θεοῦ, τοῦ ἐνιαίου ἄγνωστου Θεοῦ; . . .

Ἐσιώπησεν ὁ Παῦλος. Ἦρεμοι καὶ ἡσυχοί, μὲ εὐγενῆ ἀνεκτικότητα, δικασταὶ καὶ ἀκροατήριον παρέσχον εἰς τὸν ξένον αὐτόν, πού εἶχεν ἔλθει ἀπὸ μακρὰν, πλήρη ἐλευθερίαν νὰ κηρύξῃ δόγματα ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα πρὸς τὰ εἰς τὸ Ἄστυ κυριαρχοῦντα. Εἰς ποίαν ἄλλην πόλιν καὶ ἔμπροσθεν ποίου ἄλλου λαοῦ, ἔσπερήμενον τῶν ἡθῶν, τῆς ἀνεξίτητης, τῆς Ἑλληνικῆς μορφώσεως καὶ ἐλευθερίας, θὰ ἐτόλμα τις νὰ ὁμιλήσῃ ὅπως ὁμιλήσεν ὁ Παῦλος μὲ κύρος ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρείου Πάγου; Κανεὶς δὲν ἐθορύβησε, κανεὶς δὲν τὸν διέκοψεν οὔτε ἐξεδήλωσε κόρον ἢ ἀνίαν. «Θὰ σε ἀκούσωμεν καὶ πάλιν!», τῷ εἶπαν. Καὶ μὲ τὴν λήξιν τῆς ἡμέρας ἔληξε καὶ ἡ μεγάλη αὕτη καὶ ἱστορικωτάτη συνέλευσις, σταθμὸς περιφανῆς εἰς τὸ περιφανὲς στάδιον τῆς ἀνελιξέως τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ σεβασμία Συνέλευσις διελύθη. Δικασταὶ καὶ ἀκροατήριον ἤρχισαν ἀποχωροῦντες, καὶ ὁ Παῦλος, ἀτάραχος καὶ σεμνὸς ὅπως πάντοτε, κατῆλθε καὶ αὐτὸς τὰς ἐν τῷ βράχῳ λαξευμένας βαθμίδας, ἐνῶ τὰ πλήθη παρεμέριζαν κοσμίως, ἀτενίζοντα περιέργως τὸν Ἀπόστολον. Καὶ τῷ ἠνοιξαν δίοδον οἱ Ἀθηναῖοι, μέσῳ τῆς ὁποίας ἐπέρασεν ὁ εὐαγγελισθεὶς εἰς αὐτοὺς τὸν Χριστόν καὶ κηρύξας τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. Καὶ τὴν ἰδίαν νύκτα

εὐφρόσυτος ἐπίσκεψις τὸν ἀνέμενον. Ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος καὶ ἄλλοι, πιστεύσαντες ὅλοι εἰς Χριστόν, προσῆλθον παρὰ τῷ Παύλῳ. Οὕτω πρῶτος ἐν πρώτοις κηρύξας ὁ Παῦλος τὸν Χριστόν καὶ τὴν Θεότητά Του εἰς τὴν πόλιν τῆς σοφίας, θὰ ἠμποροῦσε νὰ εἶπῃ ὅτι αὐτὸς ἐπολιτογράφησε τὸν Χριστιανισμόν, πού ἤρχιζε, μέσα εἰς τὰ συντόγματα τῶν κατειδώλων Ἀθηναίων. Ὁ ἐπὶ τῆς πέτρας τοῦ Ἀρείου Πάγου σπαρεὶς λόγος του ἔσχεν ἐν τούτοις καλὴν ρίζαν καὶ ἐκαρποφόρησεν ὅπως ὁ πεσὼν ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν, Καλὸς σπορευὴς ὁ Παῦλος ἔσπειρεν ἐπὶ τοῦ πετρῶδους Ἀρείου Πάγου τὸν Λόγον, καὶ ὁ Λόγος σάρεξ ἐγένετο καὶ ἀπέδωκε διὰ τοῦ χρόνου πλούσιον τὸν εὐλογημένον καρπὸν. Ὁ Λόγος ἐσκήνωσεν εἰς τὴν γόνιμον Ἑλληνικὴν γῆν καὶ ὀρμηθεὶς ἀπὸ αὐτὴν κατέκτησε τὸν κόσμον διὰ τῶν φωτεινῶν πτερυγῶν τῆς ἀθανάτου Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῆς ἐξημερούσης ἐπιδράσεως τῆς προνομιοῦχου καὶ ἀκαταβλήτου Φυλῆς μας. Ὁ Παῦλος ἐν πλήρει δικαιοματι ἀπέκτησε, διὰ τῆς ἀξιωματικότητος οὐμίας του, τὸν τιμητικὸν τίτλον τοῦ Ἀθηναίου, πού ἐπιμόνως ἐξήγησεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Τὸ γεγονός τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐν Ἀθήναις ἀπέτέλεσε μέγιστον κοσμοϊστορικὸν συμβεβηκός, τὸ ὁποῖον παρὰ τὴν ἀντίδρασιν τῶν φιλοσόφων, ἔσχεν ἀνυπολόγιστον ἐπίδρασιν ὅχι ἀπλῶς ἐπὶ τὸ ἔνδοξον Ἄστυ, τὸ κέντρον τοῦτο τῆς Ἑλληνικῆς πολυθείας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὅλον τὸν Ἑλληνισμόν.

Ἀμέσως μετὰ τὰς πρώτας διδασκαλίας τοῦ Παύλου ἐν Ἀθήναις, οἱ ἀκόλουθοι τῆς νέας πίστεως, ὀλιγάριθμοι κατ' ἀρχάς, ἤρχισαν, ἀπὸ τοῦ ἔτους 52 μ.Χ., νὰ ἰδρύνουν μικρὰ ἐκκλησίδια ἢ εὐκτηρίους οἴκους, βραδύτερον δὲ καὶ ἐκκλησίας. Ἄλλ' ὅλα ταῦτα μόνον εἰς τὰ προάστια, τὰ περὶχωρα τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐπὶ ἐρειπίων ἀρχαίων ναῶν κειμένων εἰς τοὺς δήμους καὶ ὄχι ἐντὸς τοῦ Ἄστεως τῶν Ἀθηναίων. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἰς τὴν ψυχὴν τῶν πρώτων Χριστιανῶν Ἀθηναίων, ἰδίᾳ δ' ἐκείνων, πού ἀνῆκαν εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις, ὅπως ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος, ἐνεχαράχθη βαθέως ἡ ἐρμηνοία τοῦ Παύλου, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἄγνωστος Θεός, πού ἐλάτρευαν ἤδη οἱ Ἀθηναῖοι, ἦτο ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἀναγγελλόμενος.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΑΒΡ. ΧΟΥΔΑΒΕΡΔΟΓΛΟΥ

Ἐντιμολογιώτατος Ἄρχων Μέγας Δικαιοφύλαξ τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Οὐδὲν ἀθεῖ τῶν ἐν κόσμῳ ἐστὶ, πάντα δὲ τῆς θείας ἐξῆπται βουλήσεως, Θεοῦ γὰρ ἴδιον τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιεῖν.
Γρηγόριος Νέσσης

Ἀπὸ πίστεως ἢ ἐπίγνωσις, οὐκ ἀπὸ λογισμῶν.

Χρυσόστομος

Βιάζεται ἡ ἀλήθεια, κἂν μυριάκις τις εὐρεσιολογῇ, ὀρμῶν καὶ ἐπαινεῖν καὶ ψέγειν.
Ἄρμεννης

ΝΟΜΟΣ 1882

*Περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν,
ἀφορῶντων τὴν Ἐκκλησίαν.**

ΠΑΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφαι-
σίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Νόμου 671)43 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἀντικαθίσταται ὡς κατωτέρω :

2. «Ἡ πλήρωσις τινος τῶν Μητροπόλεων Δημη-
τριάδος, Θεσσαλονίκης, Ἰωαννίνων, Κορινθίας, Μυ-
τιλήνης, Πατρῶν, Λαρίσης καὶ Φθιώτιδος γίνεται
διὰ καταστάσεως ἐν αὐταῖς ἐκ τῶν λοιπῶν ἐν ἐνεργείᾳ
Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατ-
όπιν συγκαταθέσεως αὐτῶν, καταργουμένης πάσης
διατάξεως ποιουμένης διάκρισιν Μητροπολιτῶν Πα-
λαιᾶς καὶ Νέας Ἑλλάδος, προκειμένου γενικῶς περὶ
καταστάσεως. Πασῶν τῶν λοιπῶν ἐπαρχιῶν ἢ πλήρω-
σις γίνεται ἢ διὰ καταστάσεως ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ
Μητροπολιτῶν κατόπιν συγκαταθέσεως αὐτῶν ἢ διὰ
χειροτονίας».

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἐδάφιον 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ
ὡς ἄνω Νόμου 671)43 ἀντικαθίσταται ὡς κατωτέρω :

4. «Μήνυσις, ἀγωγή ἢ προσφυγή κληρικοῦ κατὰ
παντὸς τρίτου κηρύσσονται ἀπαράδεκτοι ὑπὸ τῶν ἀρ-
μοδίων Δικαστηρίων, κοινῶν ἢ διοικητικῶν, ἐὰν δὲν
συνοδεύονται καὶ ὑπὸ ἐγγράφου ἀδείας τῆς προϊστα-
μένης αὐτῶν Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς».

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ αὐτοῦ Νόμου
671)1943 ἀντικαθίσταται ὡς κατωτέρω :

1. «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλ-
λάδος δύναται νὰ προσλαμβάνη τρεῖς βοηθοὺς Ἐπι-
σκόπους».

Ἄρθρον 4.

Ἐν τῷ τέλει τῆς ὑπὸ στοιχεῖον β' προτάσεως τοῦ
ἄρθρου 42 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Νόμου 671)1943 καὶ
μετὰ τὰς λέξεις «Γραμματέως β' τάξεως» προστίθε-
ται ἡ φράσις «ἐκ τῶν ὁποίων εἰς δύναται νὰ εἶναι
κληρικὸς πτυχιούχος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ
ἐτερος κληρικὸς πτυχιούχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς τῶν
Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης».

Ἄρθρον 5.

1. Ὁ ἐν τέλει τῆς περιπτώσεως στ' τῆς παραγρ. 2
τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου 671)1943
ὁρίζομενος διὰ τὴν ἐγγραφήν εἰς τὸν κατάλογον τῶν
πρὸς ἀρχιερατίαν ἐκλογίμων χρόνος εὐδοκίμου ὑπη-
ρεσίας ὡς ἡμερηίου ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν
ἢ ταῖς Μητροπόλεσι τοῦ ἐσωτερικοῦ ὁρίζεται εἰς δω-

* Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως Τεύχος Α', ἀριθ. φύλλου
210 τῆς 30 Ἰουλίου 1951.

δεκατίαν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου κτήσεως τοῦ πτυ-
χίου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

2. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφ. 5 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ
αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου 671)43 καὶ μετὰ τὰς λέξεις
«ἀσχέτως ἄλλων ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ» προστίθεται ἡ
φράσις «ἐξαιρουμένων τῶν Διευθυντῶν τῶν Ἐκκλη-
σιαστικῶν Σχολείων καὶ τῶν Ἰγουμενῶν Μεγάλων
Μονῶν, ὡς καὶ τῶν ἀσκούντων ἐπὶ δεκατίαν πνευ-
ματικὴν πατρότητα».

Ἄρθρον 6.

Ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
κωλύεται διὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων του ἐν
τῇ Προεδρίᾳ τοῦ Δευτεροβαθμίου διὰ τοὺς Ἀρχιε-
ρεῖς καὶ λοιποὺς Κληρικοὺς Δικαστηρίου, τὴν Προ-
εδρίαν ἔχει, τοῦ μὲν Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου ὁ
πρῶτος τῆ τάξει τῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, τοῦ δὲ
Πρωτοβαθμίου ὁ ἀμέσως μετ' αὐτὸν ἔχων τὰ πρε-
σβεία τῆς Ἀρχιερασίης. Καθίροντα Γραμματέως
τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς Συνοδικοῦ
Δικαστηρίου ἐκτελεῖ ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνό-
δου ἢ ὁ ὁρίζομενος ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἐκ τῶν
ὕπαλλήλων αὐτῆς.

Ἄρθρον 7.

Ἡ τελευταία φράσις τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ ἄρθρου 1
τοῦ ὑπ' ἀριθ. 793)1948 Ἀναγκαστικοῦ Νόμου «περὶ
Οἰκονομικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλά-
δος» ἀντικαθίσταται ὡς κατωτέρω :

«Ἐν περιπτώσει συμμετοχῆς ἐν τῇ συνεδρίᾳ τοῦ
Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἢ Συνοδικοῦ μέλους πρε-
σβυτέρου κατὰ τὴν Ἀρχιερασίην τοῦ Οἰκονομικοῦ
Ἐπιτρόπου, ὁ Οἰκονομικὸς Ἐπίτροπος μετέχει αὐτῆς
ὡς μέλος τῶν Συμβουλίων τὸν Οἰκονομικὸν Ἐπίτρο-
πον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ἐν τῇ Προ-
εδρίᾳ ἀμφοτέρων τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τὸ
ἀρχαιότερον τῶν Ἀρχιερατικῶν μελῶν αὐτοῦ».

Ἄρθρον 8.

1. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος τὰ ἔσοδα
τῆς διατηρητέας περιουσίας τῶν Ἱερῶν Μονῶν Ἐλώ-
νης καὶ Λουκοῦς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντι-
νείας καὶ Κυνουρίας, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν διὰ
τὴν συντήρησιν αὐτῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς διαβιούν-
των μοναχῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν, περιέρχονται
εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος (Κεντρικὸν ἐν Ἀθήναις Συμβούλιον) πρὸς
ἐξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς.

2. Οἱ προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ τῶν ἄνω-
τέρω Ἱερῶν Μονῶν ὑποβάλλονται παρὰ τοῦ οἰκείου
Μητροπολίτου πρὸς τελικὴν ἐγκρίσιν εἰς τὴν Ἱερὰν
Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

3. Διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων, ἐκδιδόμενον προ-
τάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευ-
μάτων Ὑπουργοῦ, μετὰ πρότασιν δὲ τῆς Ἱερᾶς Συ-
νόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ γνώμην τοῦ
οἰκείου Ἱεράρχου, δύναται νὰ ἐπεκτείνωνται αἱ δια-
τάξεις τῶν ἀνωτέρω ἐδαφίων καὶ ἐπὶ ἐτέρω Ἱερῶν
Μονῶν τῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ
παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ

τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1951

**ΠΑΥΛΟΣ
Β.**

Ὁ ἐπὶ τῆς Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων
Ἵπουργός

Ν. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐθεορήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1951

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἵπουργός
Γ. ΜΑΥΡΟΣ

ΑΠΗΧΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Περὶ τῶν ἐκ τοῦ προσφάτου ἑορτασμοῦ τῆς 1900ῆς ἐπιτηρίδος τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφίξεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐντυπώσεων τῶν μετασχουσῶν τούτου ξένων ἀντιπροσωπειῶν καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν κρισεων τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν μαρτυροῦσι τὰ συναχθῆς καταφθάνοντα ἐπίσημα ἐκκλησιαστικά ἔγγραφα ἐξ ὧν τῶν μερῶν τῆς χριστιανικῆς οἰκουμένης. Ἐκ τούτων δημοσιεύομεν σήμερον ἐνταῦθα τὰ ἐπομένα δύο.

Τῆς Ὁρθοδόξου ἐν Φιλανδίᾳ Ἐκκλησίας.

ΚΥΟΡΙΟ 28-9-1951

Μακαριώτατε,

Οἱ ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι τῆς Ὁρθοδόξου Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Φιλανδίας, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς ἀποστολῆς μας, τὰ ὁποῖα ἔλαβον μέρος εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τὰς ὁργανωθεῖσας ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξέφρασαν τὸν βαθὺν θαυμασμόν των διὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην, ἡ ὁποία ἐνδυναμώνει καὶ ἐμψυχώνει τὴν ἁγίαν πίσυν μας. Ἐπίσης ἐξέφρασαν τὸν θαυμασμόν των διὰ τὴν προσήγειαν καὶ τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν οἱ σεβαστοὶ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπέδειξαν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους ἡμῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι. Δι' ὅλα ταῦτα ἐκφράζω πρὸς τὴν Ὑμ. Μακαριότητα καὶ δι' ὑμῶν πρὸς τὴν Ἁγίαν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν μεγάλην εὐγνωμοσύνην μας.

Εἶθε ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μετ' ὑμῶν ὅλων.

Ταπεινὸς θεράπων τῆς Ὑμ. Μακαριότητος

ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ἀρχιεπίσκοπος Καραίας καὶ πάσης Φιλανδίας

Τῆς ἐν Καναδᾷ Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας

Ἑλληνιστὶ

Τῇ ἀξιωμακαρίᾳ, τῇ θεοφιλεστάτῃ, τῇ εὐλογημένῃ ἐν χάριτι Θεοῦ Πατρὸς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν, τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ οὖσῃ ἐν Ἑλλάδι, μάλιστα δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ παροικούσῃ Ἀθήνας: Ἡ ἐν τῇ Καναδᾷ ἐκκλησία ἡ ἐκ τῆς ὄψεως τῆς Ἀγγλικῆς ἐκφυρομένη ἐν τῷ πληρώματι τῆς καθολικῆς κοινωνίας πλεῖστα χαίρειν εὐχεται.

Ἐδχαριστοῦμεν, ἀδελφοί, σὺν ὑμῖν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν περὶ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου τῆς πλουσίας καὶ ἀδια-

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ ἐκ τοῦ Δόγματος ἠθικὸν χρέος.

Πολὺς κατ' αὐτὰς γίνεται λόγος περὶ τοῦ ἔργου τῆς τῷ 451 μ. Χ. ἐν Χαλκηδόνι συνελθούσης, ἐπὶ τῶν εὐσεβεστάτων αὐτοκρατόρων Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας, Ἀ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἧτις ἐκύρωσε τὴν περὶ τῶν δύο ἐν Χριστῷ φύσεων ὀρθόδοξον διδασκαλίαν, ἐξ ἀφορμῆς τῆς κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον συμπληρώσεως 1500 ἐτῶν ἀπὸ τῆς συγκλήσεως αὐτῆς, ἐπικαιρότατον δ' ἀποβαίνει διὰ τὰς ἡμέρας μας—ὡς καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ παρόντος φύλλου ἐτονίσθη—τὸ περὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας χριστιανικὸν κήρυγμα, οὗτινος τὸ κορύφωμα ἀποτελεῖ τὸ περὶ τῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ «ἀσυγγήτου» καὶ «ἀτρέπτου» τοῦ ἀνθρώπου ἐνώσεως ὀρθόδοξον δόγμα. Καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπομνησθῆ εἰς τὸν ἐναβρυνόμενον σήμερον διὰ τὸν πολιτισμὸν τοῦ κόσμου, οὗ ὁ πολιτισμὸς οὗτος βασιζέται, ἀκριβῶς, εἰς τὸ γεγονός τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ, δι' ἧς ὁ ἀνθρώπος ἀνῆλθε τεράστιον ὅσον τὴν κλίμακα τῶν κοσμικῶν ἀξιῶν, συγκάθεδος αὐτοῦ τοῦ Ὑψίστου γενόμενος. Ἐκ τῆς τοιαύτης ὁμοῦ ἀπὸ μέρους τῆς χριστιανικῆς θρησκείας διαπιστώσεως ἀπορρέει καὶ τὸ μέγα καὶ αἰώνιον ἀνθρώπινον χρέος τοῦ ἀπεριόριστου πρὸς τὸν ἀνθρώπον σεβασμοῦ, καὶ τοῦ ἐκδηλούμενου ἐνεργῶς διὰ τῆς ἀγάπης, καὶ τοῦ χρέους τούτου ἡ ἐκπλήρωσις εἶναι ἡ τὰ μάλιστα χαρακτηρίζουσα τοὺς ἀληθινούς λάτρεις τοῦ Ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ. Καὶ ὑπάρχουσι μὲν οἱ ἐν νῶ πάντοτε καὶ ἐν καρδίᾳ ἔχοντες τὸ παμμέγιστον τοῦτο χρέος, πολλὸς ὁμοῦς ὑπάρχει πάντοτε ὁ κίνδυνος νὰ παραγνωρίζεται τοῦτο καὶ νὰ παρερμηνεύεται πολλακίς καὶ ποικίλας συχνὰ νὰ ὑφίσταται ἀλλοιώσεις ἐν τῇ ἐκπληρώσει αὐτοῦ, καὶ παρ' αὐτοῖς εἰ τοῖς ἴκρως ζηλωταῖς

.....
συγκρίτως ἐκρυθείσης ἐν ὑμῖν, οὐ μόνον ἐν τοῖς χρόνοις τοῖς ἀρχαίοις καὶ εἰ νῦν καὶ ἔσσει κατὰ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, καὶ μάλιστα συμμύσαις οὖαι Παύλου τοῦ Ἀποστόλου ὃς τῇ ἀρχῇ τοῦ Ἐθαγγελίου ἐν ὑμῖν γενόμενος διελέγετο μὲν ἐν τῷ Ἄρειος πάργῃ εὐαγγελιζόμενος τοὺς φιλοσόφους, ἐπειθε' δὲ ἄλλους τε καὶ τὸν Διονύσιον, ὃν καὶ ἐπίσκοπον κατέστησεν καὶ μετ' αὐτὸν ἐγένετο διαδοχὴ ἀνδρῶν δόξων καὶ σοφῶν, τοῦ τε Κοδράτου καὶ τοῦ Ἀριστείδου, ἀλλὰ καὶ τοῦ Κλήμεντος ὃς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἀπεδήμησεν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἔσας τοῦ νῦν ὅσοτε μεγάλως καὶ θαυμασιῶς ἐκλάμψαι διὰ Ἑλλάδος εἰς πάντα τὸν κόσμον τὴν σοφίαν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ.

Καὶ νῦν ἐπιστολὴν μικρὰν καὶ ἀναξίαν ἐπέμψαμεν ὑμῖν συχαίροντες ἐν τῇ χαρᾷ ἣν ἐπερίσπευσεν ὑμῖν ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ, οὐ καὶ ἐσμέν, ᾧ καὶ λατρεύομεν, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι σὺν ὑμῖν καὶ σὺν πᾶσι τοῖς πάντοτε καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ ἀγαπητοῦ.

Ἐρρωσθε.

Ἐκδοθὲν τῇ 2 Ἰουλίου 1951

Ἵναρ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας τῆς ἐν τῇ Καναδᾷ

Ἀρχιεπίσκοπος

WALLEN JUKEN

τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν ἀληθειῶν τοῦ Χριστιανικοῦ Εὐαγγελίου, παρ' ὧν, οὐχὶ σπανίως, λησμονεῖται τὸ μέτρον, πρὸς δ' Αὐτὸς Ὁυτός ὁ θεὸς τοῦ Εὐαγγελίου Ἰδρυτῆς ἐπεθύμησε νὰ μειρῆται τὸ χριστιανικὸν τοῦτο χρέος τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἀνθρώπον τιμῆς. Τὸ μέτρον δὲ τοῦτο περιέχεται εἰς τὴν ἀθάνατον ἐκείνην φράσιν τοῦ Θεοῦ-ἄνθρωπου Σωτῆρος: «**Ἀγαπήτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς**» (Ἰω. ιε' 12).

Τὸ εἶδος καὶ τὸ μέτρον τοῦ χρέους.

Ἄλλὰ πῶς ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς; Πῶς ἄλλως; «... μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλιπ. β' 8), προσενεγκὼν τὴν ζωὴν Αὐτοῦ «λύτρον» (Μάρκ. ι' 45) ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τοῦτο, «εἰς ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν» (Ρωμ. ε' 8). Διὰ τοῦτο, ἀκριβῶς, ὁ μὲν ἐπιστήθιος Μαθητῆς ἐτόνιζεν ὅτι «ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶ, ψεύστης ἐστὶ» (Α' Ἰω. δ' 20), ὁ δὲ οὐρανοβάμων Ἀποστολὸς ἔλεγε, «καὶ ἐάν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, οὐδὲν ὠφελοῦμαι» (Α' Κορ. γ' 3) καὶ οὐριστῶν εἰς τοὺς «δυνατοὺς» «τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνατῶν βασιλεύει καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκων» (Ρωμ. ιε' 1) παρήγγελλε: «Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος» (Α' Κορ. ι' 24), «τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι» (Ρωμ. ιβ' 10).

Μία;

Εἶπε, λοιπόν, εἰς ἐξ Ἀμερικῆς Ἑλλην ἀναποκριτῆς, τεταμνωμένος ἐκ τῆς τεραστίας προόδου τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ὅτι ἡ ἐπιστήμη σήμερον εἶνε μία, ἡ «Θετικὴ Ἐπιστήμη», ἃν δὲ ἡ Ἑλλὰς θέλη νὰ ἐντάσσεται εἰς τὸν δυτικὸν κόσμον, ὀφείλει, ἀποβάλλουσα τὴν καύχησιν ὅτι καλλιεργεῖ κυρίως τὰς ἠθικὰς ἐπιστήμας, νὰ ἀναμορφώσῃ πάντας τῆς παιδείας τοὺς κλάδους καὶ νὰ ὠθήσῃ τοὺς ἑλληνόπαιδας εἰς τὴν σπουδὴν τῶν «ἀτομικῶν» ἐπιστημῶν, ἰδρύουσα εἰδικὰ πρὸς τοῦτο ἐργαστήρια καὶ σχολὰς. Ἐδνυχῶς δὲν ὑπάρχει πιθανότης νὰ εἰσακουσθῇ ὁ ἀτομὸπληκτικὸς δημοσιογράφος. Ὁ Ἕλλην δι' ὅλης τῆς ἱστορίας του οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἀποκλειστικῶς homo positivus, ἢ homo economicus, οὐδ' ὑπάρχει φόβος νὰ γείνη σήμερον «πρὸς συγχρονισμὸν» homo atomicus. Ὁ ἀνθρώπος εἶνε μία ὁλοκληρωμένη προσωπικότης, ταύτην δ' ἀπεργάζεται ἡ πνευματικότης του, ἡ ἠθικὴ του ὑπόστασις, διὰ τῶν ἀνθρωπιστικῶν κυρίως ἐπιστημῶν καλλιεργούμενη, ἐν αἷς ὁ θρησκευτικὸς προέχει παράγων. Ἡ Ἑλλὰς εἶνε ὑψίστη πολιτιστικὴ ἀξία ἀφ' ἑαυτῆς καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὸν δυτικὸν κόσμον, καὶ μάλιστα διὰ τοῦ «ἀτομικοῦ» εἰσητηρίου τῆς «μιάς» ἐπιστήμης.

Ἡ παιδικὴ ἐγκληματικότητα.

Πολὺς λόγος γίνεται παρ' ἡμῶν περὶ τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀυξήσεως τῶν κρουσμάτων τῆς παιδικῆς ἐγκληματικότητος, ὁρθῶς δὲ ὀρίζεται ὁ κινήματογράφος ὡς κύριός των παράγων, ὅθεν καὶ δικαίως καθίζονται οἱ γονεῖς οἱ ὀδηγοῦντες εἰς τὰς κινήματογραφικὰς αἰθούσας τὰ τέκνα των. Τὸ θλιβερόν

φαινόμενον τοῦτο εἶνε καὶ πολὺ εὐρύτερον καὶ ἀποδίδεται καὶ εἰς ἄλλους συντελεστές. Ἐξ ἀφορμῆς τῆς πρό νινος εἰς τὴν ἀγγλικὴν βουλὴν ὑποβολῆς τῆς ἐγκληματικῆς στατιστικῆς τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Οὐαλλίας διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξακριβοῦται οὐ μόνον ἐκπληκτικὴ ἡ διάδοσις τῆς παιδικῆς ἐγκληματικότητος, ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη ποικιλία τῆς παιδικῆς διαστροφῆς. Διαπιστοῦται δ' ἡ εἰς τὸ ἐγκλημα αὐτῆ πλείστων παιδῶν ροπή, ἰδιαίτατα, εἰς τὰς ἐν τῇ οἰκογενειακῇ ἐστία ἀνωμαλίας, προσερχόμενας εἴτε ἐξ ἐλλείψεως θρησκευτικότητος τῶν γονέων, εἴτε ἐξ ἀπουσίας τοῦ ἑτέρου τῶν γονέων καὶ τῆς συναφοῦς οικονομικῆς καχεξίας, συνεπεία τῆς ὁποίας ἀναγκάζεται καὶ ἡ μήτηρ νὰ ἐργάζεται ἔξω τοῦ οἴκου, ὅποτε τὰ τέκνα, ἀνεπιτήρητα, τρέπονται καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς, προσιθύνονται δ' εἰς τὰ αὐτὰ καὶ ἡ ἀποφυγὴ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ποινῶν εἰς τὰ ἀτακιοῦντα παιδία, διὰ τὰ ὁποῖα αὐτὰ ἐπέχουν θέσιν ἐπιβεβλημένου σφρονοσιακοῦ μαθήματος. Ἡ εὐθύνη πάντως ὁμολογεῖται ἐν γένει βαρύνουσα τοὺς γονεῖς, εἶνε δὲ προφανὲς ὁποῖον εἰς τὸ πρᾶγμα ἐπιβάλλεται προσοχὴ τῶν μορφούντων τὰ κοράσια παρθεναγωγείων.

Τὰ Κατηχητικὰ μας Σχολεῖα.

Ἀπὸ τῆς χθὲς Κυριακῆς, καθ' ἣν ἐν τοῖς ἱεροῖς νυοῖς ἀνεγνώσθη ἡ περιέχουσα τὴν σημαντικωτάτην παραβολὴν τῆς Σπορέως εὐαγγελικὴ περικοπὴ (Λουκ. η' 4-15), ἤρξατο ἡ διὰ τὸ νέον σχολικὸν ἔτος λειτουργία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας προκαθορισθέντα, καὶ τὰ νεαρὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μέλη ἀθρόα ἤρχισαν προσερχόμενα εἰς τὴν χάριν αὐτῶν παρεχομένην διδασκαλίαν τοῦ θείου λόγου, τὸν ὁποῖον καὶ θὰ προσπαθήσωσι, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν εὐσεβῶν Κατηχητῶν των, νὰ καταστήσωσι πηδάλιον καὶ γνώμονα τῆς ζωῆς των.

Ὁ ὑπὲρ πάντας τὰ ἀθῶα παιδία ἀγαπήσας Κύριος καὶ «ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων» εὐαρέστως ἀποδεχόμενος τὸν «αἶνον» ἃς εὐλογῆσθαι Κατηχητῆς καὶ Κατηχουμένους καὶ ἃς ἀναδεικνύη πάντοτε τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον, ὅχι μόνον φορεῖα ἡγουσῶν θρησκευτικῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ πηγὴν ἀληθινῆς καὶ ζώσης θρησκευτικότητος, ἣτις καὶ ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸν μόνιμον καὶ στερεὸν βᾶθρον τῆς γνησίας ἠθικότητος καὶ τὴν μοναδικὴν ἐγγύησιν τῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐπικρατήσεως τῶν κανόνων τῆς ὄντως ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ὅμως ταύτῃ καλὸν εἶναι νὰ ὑπομνησθῇ, ἀπαξ ἔτι, τὸ χρέος, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον, ὅπως εἰλικρινῶς συνεργασθῶσι μετὰ τῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα ἐντεταλμένων ἀρμοδίων προσώπων, ὅχι μόνον ὡς πρὸς τὴν θεομὴν παρόντων τῆς παιδικῆς καὶ ἐφηβικῆς ἡλικίας πρὸς πρόθυμον καὶ ἀνελλιπῆ συμμετοχὴν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐν τῇ καθ' ὅλου ζωῇ των ἐφαρμογὴν τῶν διδασκομένων καὶ εἰς τὴν ἀναγκαίαν πρὸς τοῦτο ἐμπρακτικὸν τῶν ἑλληνοπαίδων ἐνθάρρυνσιν.

Τὰ ἐπίσημα «Κατηχητικὰ Βοηθήματα».

Ἰδιαιτέρας σημασίας ἀξίον εἶναι τὸ γεγονός δι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὠλοκλήρωσεν ἤδη τὴν σειράν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου προγράμματος τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων προβλεπομένων «Κατηχητικῶν Βοηθημάτων».

Μετὰ τὴν τῷ 1949 τὸ πρῶτον πραγματοποιηθεῖσαν ἐκδοσὶν τοῦ ἐπισήμου Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἡ συμπλήρωσις τῆς ἐκδόσεως ὠλοκλήρου τῆς σειράς τῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Προγράμματος τούτου ἀναγκαιούντων βοηθημάτων, τὸ πρῶτον ἤδη ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐρχομένης εἰς φῶς, ἀποτελεῖ γενναῖον πρὸς τὰ πρόσω βήμα, ἅκρας ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ μέλλον, ἀναμφιβόλως δὲ καὶ ἄλλας ἱκανοποιήσεις ἐπιφυλάσσει διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τὸ ἀναδιοργανωθὲν καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν δαμιλέστερον ἀπὸ Θεοῦ ἐδολογούμενον ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὅπου εἶναι τὸ ἔργον αὐτῆς ταύτης τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τὸ ἐν Ἀμερικῇ τμήμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν συνήρτησεν εἰς πάσας τὰς συνερχομένας Ἐκκλησίας νὰ προτρέψουν τὰ μέλη των ὅπως κατὰ τὴν 7 Ὀκτωβρίου, Κυριακῇ, προσέλθουν ἀθρόα εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τῆς κοινῆς ταύτης τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου Μεταλήψεως συμβολίζουσης καὶ διὰ τῆς πρὸ τοῦ Μυστηρίου κοινῆς προσευχῆς τὴν προσδοκωμένην πάντων τῶν χριστιανῶν ἕνωσιν. Κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἡ Ἱ. Σύνοδος εἴχε συστήσει εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς πλήρωμα τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν Θείαν Εὐχαριστίαν, ἐφέτος ὅμως δὲν ἐπραγματοποιήθη ἡ σύστασις λόγῳ τῆς ἐκπροθέσου ἐξ Ἀμερικῆς λήψεως τῆς εὐδίας.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 25ης παρελθόντος μηνός Σεπτεμβρίου προέβη εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν Μητροπολιτικῶν ἑδρῶν.

Ὁὗτω Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐδέσσης καὶ Πέλλης ἐξελέγη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους κ. Διονύσιος διὰ καταστάσεως, Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ἐξελέγη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Γερμανός καὶ Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων ἐξελέγη, διὰ καταστάσεως ἐπίσης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ζιχνῶν κ. Κύριλλος.

Τῶν οὕτως κατασταθέντων Σεβασμ. Μητροπολιτῶν ἐτελέσθησαν τὰ Μηνύματα ἐν τῷ Ἱ. ναῶ τοῦ ἁγ. Ἀνδρέου (παρεκκλησίᾳ παρά τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ).

Μητροπολίτης Γρεβενῶν ἐξελέγη ὁ Πανσο. Ἀρχιμ. Φίλιππος Τσορβάς, ἡ χειροτονία δ' αὐτοῦ ἐτελέσθη τὴν 30ῃν παρ. μ. ἐν τῷ Ἱ. ναῶ τοῦ ἁγ. Λουκά Πατησίων.

Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους ἐξελέγη ὁ Πανσο. Ἀρχιμ. Κυπριανός Πουλᾶκος καὶ ἐχειροτονήθη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῶ Ἀθηνῶν τῇ 30ῃ π. μηνός.

Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ τῆς 25ης ἐξελέγη Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λήμνου ὁ Πανσο. Ἀρχ. Διονύσιος Χαραλάμπους, τὸ μήνυμα τοῦ ὁποίου τελεσθῆσεται ἄμα τῇ συγκροτήσῃ τῆς νέας Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 29ης τοῦ π.μ. Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας ἐξελέγη ὁ πανσο. Ἀρχιμ. Ἱερόθεος Βουβῆς. ἡ χειροτονία δ' αὐτοῦ ἐγένετο τῇ 1ῃ τρ. μηνός.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Ἀπὸ τῆς χθές, Κυριακῆς τοῦ Σπορέως, ἤρξατο ἡ λειτουργία τῶν ἀνά τὴν χώραν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς εἶχεν ὀρισθῆ διὰ προγενεστέρως ἐγκυκλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἀπὸ τῆς σήμερον ἀρχεται ἡ διὰ τὸ ἀρξάμενον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος λειτουργία τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκτροφείου, ἐν ᾧ, ὡς γνωστὸν, διαμένουσιν ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν φοιτηταὶ τῆς Θεολογίας, ἀπολαύοντες, πρὸς τὴν στεγασίαν καὶ διατροφήν, καὶ τῶν εὐκαιριῶν πρὸς πνευματικὴν καλλιέργειαν καὶ ἐκκλησιαστικὴν μόρφωσιν καὶ οἰκοδομήν.

Ὁ παρά τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ Διευθυντῆς Τύπου καὶ Θρησκ. Διαφωτίσεως αἰδεσ. Πρωτοπρεσβύτερος Ἐμμαν. Γ. Μυτιληναῖος μεταβάς τῇ 25ῃ παρελθ. μηνός εἰς Βόλον πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ παρά τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Δημητριάδος Παραρτήματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ παραμείνας αὐτόθι μέχρι τῆς 4ης Ἰσταμένου πρὸς ἐπιτόπιον μελέτην τῶν ζητημάτων αὐτοῦ, παρεκλήθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰωακείμ ὅπως χρησιμοποίησῃ τὴν εὐκαιρίαν ταύτην δι' εὐρυτέραν μετὰ τοῦ Ἱ. Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν, ἐφ' ᾧ καὶ ὠμίλησε κατ' ἐπανάληψιν ἐν Βόλῳ πρὸς τὸν Ἐφημεριακὸν Κλήρον, πρὸς τοὺς Κατηχητὰς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, πρὸς τοὺς ἐτοιμαζομένους διὰ τὸ Θ. Κήρυγμα ἐφημερίους, πρὸς συγκέντρωσιν δισχιλίων που μελῶν τῶν «ομάδων συμμελέτης τῆς Ἀγίας Γραφῆς» καὶ πρὸς τοὺς θεολόγους καθηγητὰς, ἐπὶ παρουσίᾳ πάντοτε τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου, ὅστις μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος παρηκολούθει εισηγούμενος ἐν ἀρχῇ καὶ κατακλείων ἐν τέλει ἐκάστης συγκεντρώσεως. Ἐπίσης ἐν τῷ μητρ. ναῶ τοῦ ἁγ. Νικολάου κατὰ τὴν θ. λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς, 30 παρ. μηνός, ἐκήρυξε τὸν θείον λόγον χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ὅστις διὰ θερμῶν λόγων παρουσίασε τὸν ὁμιλητὴν πρὸς τὸ πολυπληθές ἐκκλησιαστικόν, ἡ ὁμιλία δ' αὕτη μετεδόθη καὶ ἀπὸ τοῦ ραδιοφώνου καὶ ἐν ἰδιαιτέρας ἐσπερινῇ συγκεντρώσει κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ὠμίλησεν ἐν τῷ αὐτῷ ναῶ εἰδικώτερον περὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Πλὴν τῶν ἐν Βόλῳ, ὡς ἀνωτέρω, ὁμιλιῶν, ὠμίλησε κατὰ παράκλησιν τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου καὶ ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως Ἀλμυροῦ πρὸς τὸν εὐσεβῆ λαόν καί, εἰς ἰδιαιτέρας συγκεντρώσεις, ἐν τῇ αὐτόθι «Χριστιανικῇ Ἐστίᾳ» πρὸς τοὺς ἐφημερίους τῆς περιφερείας Ἀλμυροῦ καὶ πρὸς τοὺς Κατηχητὰς καὶ τὰ μέλη τῶν Ἐφοριῶν τῶν αὐτόθι Κατηχητικῶν Σχολείων.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, μεταβάς τῇ 27ῃ παρελθ. μηνός εἰς τὸ ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, συνειργάσθη μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ κ. Ν. Μπακοπούλου ἐπὶ ζητημάτων ἐκκλησιαστικῆς φύσεως.

—Τῇ 30ῃ παρελθ. μηνός ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, συμπεραστατούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Εὐρίπου κ. Ἀλεξίου, ἠλόγησεν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῶ Ἀθηνῶν τοὺς γάμους τοῦ Νομάρχου Ἰωαννίνων κ. Χ. Κιτσιδου.

—Τῇ 9ῃ Ἰσταμένου, ὥραν 11 π. μ. ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐτέλεσε τὸν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς ἐκ τῶν ἐκλογῶν τῆς 9ης παρελθ. μηνός προελθούσης νέας Βουλῆς Ἀγιασμῶν.

—Τῇ 6'30' μ. μ. ὥρα τῆς 11ης Ἰσταμένου μηνός ἐπεσκέφθη τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος.

—Αὐθημερὸν ἐπεσκέφθη τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Σοφ. Βενιζέλος, μετ' οὗ ἡ Α. Μακ. συνειργάσθη ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν Ἐκκλησίαν.

—Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος προήδευσε συνεδριῶν τῇ μὲν 25ῃ παρελθ. μηνός τῆς ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν σχεδίων τῶν ἀνοικοδομηθησομένων ναῶν εἰδικῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς, τῇ δὲ ἐπομένῃ καὶ τῇ 6ῃ Ἰσταμένου μηνός τῆς

Κεντρικής 'Επιτροπής τής άνοικοδομήσεως τών Ι. ναών.

—Τῆ 4η Ισταμένου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε συνεδρίας τῆς 'Επιτροπῆς τοῦ Κληροδοτήματος Μιχ. Τσιτσα, ἧς μετέσχον καί οἱ ἐξ Ἑλβετίας πρὸς τοῦτο ἀφικόμενοι ἐκτελεστοί τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Ἰδρυτοῦ τούτου κ. κ. Κουσέτ καὶ Μπράττενμπουργκ, πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ Α. Μακ. παρέθηκε πρόγευμα ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Πεντέλης.

—Κατὰ τὸ ἀπὸ 15ης μέχρι 30ῆς παρελθ. μηνὸς χρονικὸν διάστημα προσῆλθον εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Μακ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μαρωνείας κ. Βασιλείου, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, πρώην Νευροκόπου κ. Εὐγένιος, Λαρίσης κ. Δωρόθεος, Κερκύρας κ. Μεθόδιος, Φθιώτιδος κ. Ἀμβρόσιος, Παραμυθίας κ. Δωρόθεος, Ναυπακτίας κ. Χριστοφόρος, Βερροίας κ. Ἀλέξανδρος, Ἐδέσσης κ. Διονύσιος, Θεσσαλιώτιδος κ. Κύριλλος, Ὑδρας κ. Προκόπιος, Θεοδώρουπόλεως (Οἶκ. Πατριαρχείου) κ. Λεόντιος καὶ Κορινθίας κ. Προκόπιος, ὁ Πρωτοσύγκελλος Θυατειρῶν Πανσιος, Ἀρχιμ. Αἰμιλιανὸς Τιμιάδης, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ ΓΕΣ στρατηγὸς κ. Τσακαλῶτος, οἱ στρατηγοὶ κ. κ. Ἀπαλάκης καὶ Γρανίτσας, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν κ. Βρανόπουλος, ὁ ἐν Τεχεράνῃ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Κούστας καὶ πλείστοι ἄλλοι.

—Ἐπίσης κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ Α. Μακ. ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν τῆ μὲν 17ῃ τὸ Προεδρεῖον τοῦ Συλλόγου «οἱ Φίλοι τοῦ Παναγίου Τάφου», τῆ δὲ 28ῃ ἐπιτροπὴν κατοίκων τῆς Ἐπαρχίας Μηθύμνης (Λέσβου).

—Κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ισταμένου μηνὸς διάστημα προσῆλθον εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Παροναξίας κ. Ἀμβρόσιος, Βερροίας κ. Ἀλέξανδρος, Λαρίσης κ. Δωρόθεος, Πολυανῆς κ. Ἰωακείμ, Νευροκόπου κ. Ἀγαθάγγελος, Ἐδέσσης κ. Διονύσιος, Πρεβέζης κ. Ἀνδρέας, Χίου κ. Παντελεήμων, πρώην Λήμνου κ. Βασιλείου, Σπάρτης κ. Διονύσιος, Φλωρίνης κ. Βασίλειος, Φωκίδος κ. Ἀθανάσιος, Μαρωνείας κ. Βασίλειος, Προικοννήσου (Κύπλεως) κ. Φιλόθεος, Λεοντοπόλεως (Αἰγύπτου) κ. Κωνσταντῖνος, Κεφαλληνίας κ. Ἰερόθεος, Κορινθίας κ. Προκόπιος, Αἰτωλοακαρνανίας κ. Ἰερόθεος, Τρίκκης κ. Χερουβεῖμ, Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγ. Ὄρους κ. Κυπριανός, Κασσανδρείας κ. Καλλίνικος, Καστορίας κ. Νικηφόρος, Κοζάνης κ. Κωνσταντῖνος, ὁ Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Σαλαμίνας (Κύπρου) κ. Γεννάδιος, ὁ ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Λήμνου ἀρχιμ. Διονύσιος Χαραλάμπους, ὁ πανοσι. ἀρχιμανδρίτης Ἀθηνῶν Παναγιώτης Παραδείσης, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Γ. Ἀθανασιάδης-Νόβας, ὁ Στρατάρχης κ. Ἀλέξ. Παπάγος μετὰ τῆς κυρίας του, ὁ ὑπουργὸς κ. Παπαμιχαλόπουλος, ὁ στρατηγὸς κ. Καλλίνσκης, ὁ ὑποπτήρχος κ. Δέας, ὁ στρατηγὸς κ. Μανθόπουλος καὶ πλείστοι ἄλλοι.

—Ἐπίσης κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα προσῆλθον παρὰ τῆ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας κ. Μιχ. Γούτος, μεθ' οὗ ἡ Α.Μ. συνειργάσθη ἐπὶ μακρόν, ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς Χωροφυλακῆς Στεράς Ἑλλάδος κ. Τσιτούρας μετὰ τοῦ Ἐπιτελάρχου τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς κ. Τσαούση, τὸ προεδρεῖον τοῦ Ἀθλητικοῦ Συλλόγου «Δάφνη», καὶ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἑπιρωτικοῦ Συλλόγου Σιταριωτῶν.

Οἰκουμένη Κίνησις.—Καθ' ἃ ἀναφέρουν τὰ πληροφορικὰ δελτία τοῦ Γραφείου Τύπου τοῦ Οἴκου. Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐπιτροπὴ κληρικῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐν λόγῳ Συμβουλίου καὶ τὴν Ἑλλάδα ἔτυχε θερμότητος ὑποδοχῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν, καὶ αἱ ἐντυπώσεις τῶν μελῶν ἦσαν ἀρισται. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ὑποδεχθεὶς αὐτοὺς «ἐν χαρᾷ καὶ χριστιανικῇ ἀγάπῃ» εἶρε τὴν ἐυκαιρίαν νὰ εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν βοήθειαν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν καὶ

ἐπέειπεν, ὅτι αὐτὸς «εἶναι ὁ μόνος τρόπος νὰ προαχθοῦν αἱ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν σχέσεις». Τῆς αὐτῆς ὑποδοχῆς καὶ φιλοξενίας ἔτυχον καὶ παρ' ὄλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐπισκεφθεῖσα πολλὰ μέχρι τῶν συνόρων μέρη τῆς Ἑλλάδος, διεπίστωσε πανταχοῦ μεταξὺ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν πνευματικὴν δυναμικότητα, ἀπεκόμισε δὲ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι, παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τὴν μαστιζούσαν τὴν χώραν πτωχείαν, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι σήμερον ἡ μόνη ἰσχυροτάτη ἐνωτικὴ δύναμις ἐν Ἑλλάδι. Εὐχαρίστως ἐπίσης ἐσημείωσεν ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν συμμετοχὴν τῆς νεολαίας εἰς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δράσιν, ὡς καὶ τὴν δράσιν τῶν θρησκευτικῶν ὀργανισμῶν. Με' ἐξαιρετικὴν ἱκανοποίησιν διεπίστωσεν ἀνεξιθρησκείαν ἐν Ἑλλάδι, ὅπου μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων ὑπάρχουν καὶ 15.000 εὐαγγελισταί. Οὗτοι, ἐγκατασταθέντες τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1831, σήμερον ἀποτελοῦσι μικρὰν μειονότητα, ἀναγνωριζομένην ὡς γηγενῆς Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πάπας καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος, ἐπανελθὼν τῆ 23 παραλθόντος μηνὸς ἐκ Παρισίων, ὅπου συνεβουλευθῆ ἐιδικοὺς ἰατροὺς, ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς εἰς Ἀλεξάνδρειαν τῆ πρωτῆς τῆς σήμερον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ὡς ἀναγράφει τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἐκ κληρικῶν Ἐπιτροπὴ τοῦ Οἴκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπισκεφθεῖσα καθ' ὑπερμεσοῦντα τὸν παρελθόντα Ἰούλιον καὶ τὴν Σερβικὴν Ἐκκλησίαν ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Πατριάρχου ἐν Βελιγραδίῳ μετ' ἐνδείξεων πολλῆς ἀγάπης. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐβεβαίωσε τὸν Πατριάρχην ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παντοῖοτροπος φρονίτις κατεβάλλετο πρὸς ἀνασύστασιν τῶν μετὰ τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας σχέσεων, διαδηλουμένου οὕτω ὅτι «πάντας ἡμᾶς συνδέει ἡ διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Οἴκου. Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκδηλουμένη πραγματικὴ πίστις ὅτι ἀποτελοῦμεν ἕν σῶμα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ ὅτι τὸ παρέχειν εἶνε ἡδύτερον τοῦ λαμβάνειν». Ἡ Α. Μ. προκληθεῖσα νὰ εἴπῃ γνώμην περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Συμβουλίου, εἶπε, σὺν ἄλλοις, ὅτι ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία θὰ φροντίσῃ νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς δεσμοὺς τῆς μετὰ τῶν δυτικῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ τοῦτο ἐκ λόγων οὐχὶ πολιτικῶν, ἀλλὰ καθαρῶς θρησκευτικῶν, ὡς καὶ πρὸ τοῦ πολέμου, οὔτινες σήμερον εἶνε εἴπερ ποτ' ἄλλοτε ἀναγκαῖοι.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Π. Ν. Τρεμπέλα Ὑπόμνημα εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον. Ἐκδόσις Ἀδελφότητος θεολόγων «Ζωή». Ἀθήναι 1951 (σελ. 326).

Δρ. Α. Ἀσπιώτη Ψυχιάτρου, Ἡ κρίσις τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας (Ἀπὸ τὰ ψυχολογικὰ προβλήματα τοῦ ἐφήβου. Ἐκ τῶν μελετῶν «Ψυχολογία καὶ Ζωή» τοῦ Ἰνστιτούτου Ἱατρικῆς Ψυχολογίας καὶ ψυχικῆς ὕγιεινῆς). Ἀθήναι 1951 (σελ. 95).

Γεωργίου Δ. Τοῦλια δ. Θ. Συμβολὴ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τῶν Σλαβῶν: Λύσις τοῦ προβλήματος τῆς μεσαιωνικῆς Βοσνίας. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας». Ἀθήναι 1951 (σελ. 12).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἰδ. Γεώργ. Οἰκονόμου, Πηγὰς τὰ φύλλα στέλλονται τακτικῶς ἅμα τῇ ἐκδόσει τῶν προσέχετε τοὺς ἀριθμοὺς τῶν καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐκδόσεως τὸ ζητηθὲν φύλλον ἐστάλη.—**Αἰδ. Δημ. Παπαχαράλαμπους,** Συκῆν τὰ φύλλα στέλλονται τακτικῶς καὶ εἰς τὸν ναὸν οἰαδήποτε ἀνωμαλία ὀφείλεται εἰς ἐπιτοπίους λόγους.—**Αἰδ. Μιχ. Βισσαζάκη,** Χρυσοπηγὴν τὸ δνομά σας δὲν περιείχετο εἰς τὰς σχετικὰς καταστάσεις ἱερέων τακτοποιηθείσης τῆς διευθύνσεώς σας, τὰ φύλλα

εστάλησαν.—*Αιδ. 'Αλέξ. Χαριζόπουλον*, Δασύλλιον *Νικόλαον Κυτέαν*, Κάμπον' τὰ φύλλα σὰς στέλλονται τακτικώτατα· ἐξετάσατε ποῦ χάνονται ἐπιτοπίως.—*Αιδ. 'Ανδρέαν Στραγαλινόν*, Καρυάς· ἐνεγράφητε.—*Δοκίμ. Χαρ. Δέθεν*, Ναύπακτον καὶ *Αιδ. Βασίλ. Ζαχαρόπουλον*, Ἀγριλιάν· αἱ διευθύνσεις σας ἐτακτοποιήθησαν.—*Ἰερὸν ναὸν Κοιμῆς Θεοτόκου*, Φλάμπουρον· ζητηθέντα ἐστάλησαν.

Συνδρομαὶ καὶ ἐμβάσματα διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς:
Πρὸς τὸν Διαχειριστὴν τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», Ἀθήνας (Κ), ὁδὸς Φιλοθέης 19. Τηλέφ. 27.689.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

'Ι. Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Δημητροπούλου τακτικοῦ ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ ἱναῶν καὶ ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων. Ἀγλιον τῆ 4 Ἰουλίου 1951

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθὸν κρις

'Ι. Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἀρθρα 46, 47 καὶ 50 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200)1940 Ἀ. Νόμου «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» καλοῦμεν καὶ αὐθις τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ προσόντα καὶ τῆς ἀμέσως κατωτέρως κατηγορίας ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσι τῆ καθ' ἡμᾶς ἱ. Μητροπόλει τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων ἐφημερίων τῆς δευτέρας κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Ναυπάκτῳ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῆ 27 Αὐγούστου 1951

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστοφόρος

'Ι. Μητρόπολις Θήρας

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἀρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Νόμου 2200)1940 «περὶ ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων», τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536)1945 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου κλπ.», τὸ ἀρθρον 28 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 540)1945 «περὶ ἐκκλησ. ἐκπαίδευσέως», καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 83719 καὶ ἀπὸ 7-10-1946 Ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐρησκειμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων 1) Ἡμεροβιγλίου Θήρας, 2) νησίδος Ἀνάφης, 3) Κοντοχωρίου καὶ 4) Βουρβούλου Θήρας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἀρθρῳ 48 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι τῶν ἐν λόγῳ ἐνοριῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 18 Σεπτεμβρίου 1951

† Ὁ Θήρας Στυρίδων

'Ι. Μητρόπολις Φθιώτιδος

Διακηρύττει, ὅτι προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς χηρευούσας ἐφημεριακὰς θέσεις Ἀνω Ἀγόργιαννης Λογγοῦ καὶ Καλλιδρόμου καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ ἀρθροῦ 47 τοῦ Α. Ν. 2200)40 περὶ ἱερῶν ναῶν, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Α. Ν. 807)1945 ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ Α. Ν. 2200 προβλεπόμενα πιστοποιητικά μετὰ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τῶν.

Ἐν Λαμῖα τῆ 24 Σεπτεμβρίου 1951

† Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος

'Ι. Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων Ἀναγκ. Νόμου ὑπ' ἀριθ. 2200)1940 καὶ τὰς μεταγενεστέρως τροποποιήσεις αὐτοῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τῆς ἐνορίας ἁγ. Γεωργίου τοῦ χωρίου Σπαίδων-Θηβῶν, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ρηθέντος νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά προσόντα.

Ἐν Λεβαδεία τῆ 28 Σεπτεμβρίου 1951.

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Πολύκαριος

'Ι. Μητρόπολις Κορινθίας

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ 2200)40 «περὶ ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων» Α. Ν. καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Μεγάλῳ Βάττῳ ἱ. Ναοῦ ἁγ. Νικολάου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημεριοὶ τοῦ ὡς ἄνω ἱ. ναοῦ. Ἐν Κορίνθῳ τῆ 22 Σεπτεμβρίου 1951.

† Ὁ Κορινθίας Προκόπιος

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ 2200)40 «περὶ ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων» Α. Ν. καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Πουλίττῳ ἱ. ναοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημεριοὶ τοῦ ὡς ἄνω ἱ. ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῆ 5 Ὀκτωβρίου 1951.

† Ὁ Κορινθίας Προκόπιος

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ 2200)40 «περὶ ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων» Α. Ν. καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Νεράττῳ ἱ. ναοῦ ἁγ. Βλασίου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημεριοὶ τοῦ ὡς ἄνω ἱ. ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῆ 5 Ὀκτωβρίου 1951.

† Ὁ Κορινθίας Προκόπιος

'Ι. Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200)1940 «Περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως ἱ. ναοῦ Κοιμῆσεως Θεοτόκου Σαρακίνι Ἡραίας καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ὡς ἄνω ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικά, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων.

Ἐν Δημητσάνῃ τῆ 12 Ὀκτωβρίου 1951

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Γερμανός

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ
† Ὁ Κερκύρας-Παξῶν ΜΕΘΟΔΙΟΣ
† Ὁ Ναυπακτίας ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀναδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΪΗΣ

Ἐν Ἀθήναις Τύπος «Φοινικὸς» Λεωνάτου 4.